Adrian Păunescu

Scrieri

Adrian Păunescu (n. Adrian Păun, 20 iulie 1943, Copăceni, plasa Bălţi, judeţul Bălţi, Basarabia, astăzi Republica Moldova – d. 5 noiembrie 2010, Bucureşti) a fost un poet, publicist, textier şi om politic român. Păunescu este cunoscut mai ales ca poet – debutând în 1960 şi fiind unul dintre cei mai prolifici autori români contemporani – şi ca organizator al Cenaclului Flacăra, întrunire desfăşurată periodic în anii 1973-1985, de regulă în oraşele mari ale României, unde artiştii promovaţi de poet prezentau lucrări muzicale şi literare în faţa unui public numeros. În cadrul cenaclului, Păunescu a încurajat cultura de masă îndrăgită de publicului tânăr, în ciuda numeroaselor sancţionări aduse acesteia de către puterea comunistă; el a inventat sintagmele „generaţia în blugi" şi „muzică tânără" pentru a-şi desemna tinerii spectatori amatori ai unui stil vestimentar nonconformist, respectiv sonorităţile iubite de aceştia, ale genurilor folk şi rock.

Păunescu şi-a început activitatea publicistică în 1973, an când intră la conducerea revistei Flacăra. Devenit incomod, este destituit în iulie 1985. Pretextul imediat a fost scandalul busculadei iscate la concertul Cenaclului Flacăra din Ploieşti din iunie 1985, însă Păunescu devenise cunoscut şi pentru criticile la adresa puterii (vezi, de exemplu, poemul

„Analfabeţii", publicat în 1980 în Flacăra). După căderea comunismului nu i s-a permis reîntoarcerea la conducerea revistei Flacăra, astfel că, în toamna anului 1990 fondează revista Totuşi iubirea. În calitate de publicist a mai condus pentru o scurtă perioadă, în 1999, ziarul Sportul românesc, şi a realizat emisiuni de fotbal la postul de televiziune Antena 1.

În perioada comunistă a fost considerat de mulţi români un sicofant pentru felul în care îl lăuda pe şeful de stat Nicolae Ceauşescu.

Totuşi poetul nu a încetat să-şi exprime admiraţia faţă de anumite laturi ale comportamentului lui Ceauşescu nici după încetarea regimului comunist. Indiscutabil, orientarea politică a lui Păunescu a fost întotdeauna una de stânga. Spre deosebire de alte personalităţi ale perioadei comuniste, Păunescu a promovat idei de stânga mai liberale, de inspiraţie occidentală. [necesită citare] Relaţia lui Păunescu cu puterea comunistă poate fi considerată ca ambiguă, Păunescu manifestându-se nu ca un critic radical al sistemului sau al ideologiei. Critica sa se orientează mai degrabă asupra derapajelor puterii politice şi a neajunsurilor economice. Păunescu a întreţinut relaţii strânse cu membri ai aparatelor comuniste de stat şi partid. După 1989, Păunescu este unul din puţinii care nu renegă complet ideologia socialistă, intrând rapid în Partidul Socialist al Muncii creat de Ilie Verdeţ.

Familia şi educaţia.

Deşi născut în Basarabia (Republica Moldova de astăzi), Păunescu şi-a petrecut cea mai mare parte a copilăriei la Bârca, în judeţul Dolj. A absolvit Colegiul Naţional Carol I din Craiova şi, în 1960, Şcoala Centrală, fiind coleg, printre alţii, cu actriţa Silvia Năstase. Tatăl lui Păunescu, membru al Partidului Naţional Liberal, a fost condamnat la 15 ani de închisoare pentru „activităţi anti-comuniste" de regimul stalinist de după 1945 şi din această cauză Păunescu a trebuit să aştepte trei ani înainte de a se putea înscrie la facultate. Păunescu a studiat filologia la Universitatea din Bucureşti.

Activitate.

Scriitor.

A debutat ca autor literar în anul 1960. Autorul a peste cincizeci de cărţi, în majoritate volume de versuri, Păunescu a fost unul dintre cei mai prolifici poeţi români contemporani. Cărţile sale au fost editate într-un tiraj record de peste un milion de exemplare. Un număr apreciabil de poezii ale sale au fost făcute cunoscute prin punerea lor pe muzică de către compozitori din genurile folk şi rock; există şi situaţii în care Păunescu a colaborat direct cu muzicienii, îndeosebi în cadrul Cenaclului Flacăra.

Talentul său poetic a fost apreciat de mulţi critici literari importanţi. Astfel, Şerban Cioculescu a spus că Adrian Păunescu că este cel mai mare poet social de după Tudor Arghezi, iar Eugen Simion îl consideră „ultimul mare poet social român".

În Cenaclului Flacăra

17 septembrie 1973 – înfiinţează Cenaclul „Flacăra", adevărat fenomen de masă, cu care susţine, până la interzicerea sa, în 16 iunie 1985, 1.615 manifestări de muzică, poezie şi dialog, în faţa a mai mult de 6 milioane de spectatori Pe scena Cenaclului „Flacăra", se lansează spre marele public, cele mai faimoase figuri ale muzicii tinere româneşti, poeţi şi alţi creatori.

În 1982, apare triplul album de discuri LP, „Cenaclul Flacăra în concert", iar în 1983, este realizată, fără a putea fi cuprinse decât puţine filmări, pelicula de 70 de minute „Cenaclul Flacăra – Te salut, generaţie în blugi", interzisă imediat de autorităţi.

În urma unor incidente înregistrate la un concert al Cenaclului Flacăra la Ploieşti, activitatea cenaclului este interzisă până în 1990. Incidentele s-au datorat pe de-o parte condiţiilor meteo (furtună) care au făcut să fie oprit curentul electric pe Stadionul Petrolul, iar pe de altă parte faptului că unii participanţi au profitat de această ocazie şi au creat o busculadă, soldată, se pare cu victime. La acel moment incidentul a fost trecut sub tăcere de către autorităţile comuniste.

7 mai 1990 – înfiinţează Cenaclul „Totuşi iubirea”, pe Stadionul din Drobeta Turnu-Severin, sub impulsul ziaristului Dumitru Vişan şi al fotbalistului Ilie Balaci. În cei peste zece ani de activitate, noul cenaclu susţine concerte de mare succes, în ţară şi dincolo de actualele graniţe, în special la Chişinău. O parte din activitatea de excepţie a Cenaclului „Totuşi iubirea” (690 de manifestări, până la 25 mai 2000) se regăseşte în seria de casete audio şi video editate de Fundaţia Iubirea, între 1995 şi 1999

Jurnalist şi om de televiziune.

În anii 1970 Păunescu a devenit o figură importantă în mass-media românească. Cenaclul Flacăra şi revistele pe care le-a dirijat au exercitat o atracţie indiscutabilă asupra tineretului şi a vieţii publice din România datorită combinaţiei de idei de stânga de inspiraţie occidentală şi de naţionalism. Numeroşi muzicieni din genurile rock şi folk pe care autorităţile comuniste îi puteau considera „subversivi” au fost lansaţi sau promovaţi de Păunescu prin recenzii ori prin introducerea lor în Cenaclul Flacăra.

— 1981, la ideea lui Dumitru Popescu, realizează la Televiziunea Română un ciclu de emisiuni de descoperire şi valorificare a potenţialului creator cultural naţional („Antena vă aparţine”, „Antena Cântării României”, „Gala Antenelor”, „Descoperirea României”, „Redescoperirea României”, etc.)

— 1989 – numele său nu mai poate apărea pe posturile de radio şi televiziune, măsură restrictivă care continuă până în 1992.

Din 1992 participă, în calitate de invitat, la emisiuni pe teme politice şi culturale, la Televiziunea Româna 1 (cea mai de răsunet fiind cea realizată de Mihai Tatulici, în 17 iulie 1992) şi TVR 2 (Seratele muzicale ale lui Iosif Sava, Ceaiul de la ora 5, al Marinei Almăşan), TV Antena 1 (inclusiv la „Milionarii de la miezul nopţii”, realizator Marius Tucă şi la emisiunea „Printre rânduri”, a lui Radu Herjeu), Tele 7 abc, Pro TV, Tv Sigma, Super Nova din Bucureşti, Tele + şi Cinemar Baia Mare, TV-Valcea, TV-Deva, TerraSat Craiova, Dags TV Petroşani, TV Slobozia, TV Bacău, TV Lugoj, Terra Sat Reşiţa,

Cony Sat Tulcea, alte posturi locale de televiziune, la Radio România, Radio 21, Radio 2M+, Radio Total, Radio Blue Jeans Slobozia, Europa Liberă etc.

27 martie 1998 – realizează Duplexul Bucureşti-Chişinau, la TVR 2

21 martie 1998 – 2 aprilie 1999 – realizează, la Televiziunea Naţională Antena 1, emisiunea săptămânală de cultură, civilizaţie, eveniment şi performanţă „Schimbul de noapte – Pariul pe insomnie" (dialoguri cu personalităţi, recitaluri de muzică de toate genurile, lansări şi relansări de talente din muzică, literatură, plastică, ştiinţă, sănătate, teatru, expoziţii de pictură, fotografie şi sculptură, rubrici de cultură economică, mitologie istorică a neamului, limba română actuală, reportaje de actualitate, alte rubrici de cultură, dialog şi civilizaţie vii (49 ediţii până în 2 aprilie 1999). Din 9 aprilie 1999, emisiunea îşi schimbă denumirea, respectiv „O şansă pentru fiecare" (se difuzează vinerea, 12 ediţii, până la 25 iunie 1999) iar din 25 iulie 1999 până în 14 decembrie 1999, când are loc ultima ediţie, emisiunea se difuzează duminică noaptea, de la ora 1, în continuarea emisiunii „Meciul meciurilor", în cadrul mega-emisiunii „O noapte cu Adrian Păunescu".

7 martie-14 decembrie 1999 – realizator al emisiunii duminicale TV Meciul Meciurilor – Fotbal Club Antena 1

Din 26 ianuarie 2000 – realizează, la Tele 7 abc, două noi emisiuni săptămânale: „O noapte cu Adrian Păunescu" (talk-show, sâmbătă noaptea) şi „Cenaclul Totuşi iubirea" (duminică seara)

4. Om politic.

Relaţia lui Păunescu cu regimul Ceauşescu este în general considerată ca ambiguă, mergând de la scrierea de poeme adulatoare la critici publice directe. Aceasta explică şi varietatea poziţiilor pro şi contra Păunescu de după 1989.

Între 1966 şi 1968 a fost secretar al organizaţiei U. T. C. De la Uniunea Scriitorilor din România, iar în august 1968 a devenit membru al Partidului Comunist Român. Ca membru al PCR, a fost sancţionat cu vot de blam cu avertisment, în

toamna anului 1985.
După revoluţia din 1989, s-a retras pentru scurt timp din viaţa publică, dar din 1992 a fost membru al Partidului Socialist al Muncii (de orientare socialistă, absorbit ulterior de Partidul Social Democrat), căruia i-a devenit vicepreşedinte în 1993 şi prim-vicepreşedinte şi purtător de cuvânt în 1994; în legislatura 1992-1996 a fost senator de Dolj din partea acestui partid.
Ca senator, a fost preşedinte al Comisiei senatoriale de cultură, artă şi mass-media şi al Grupului Parlamentar „Partida Naţională”. A fost membru al delegaţiei parlamentare române la Consiliul Europei de la Strasbourg, şi, din această calitate, observator european la alegerile din Republica Moldova (1994) şi Republica Croaţia (1995).
În 1994, este ales vicepreşedinte al Grupului Politic Stânga Europeană Unită.
În februarie 1996 a fost desemnat candidat al PSM la alegerile prezidenţiale din 1996, la care a obţinut, însă, doar 0,69% din voturi, pierzând alegerile în primul tur de scrutin.
Tot la alegerile din 1996, PSM nu a mai intrat în parlament, iar din 1998, Păunescu a devenit membru al Partidului Democraţiei Sociale din România (devenit, din 16 iunie 2001, Partidul Social Democrat), partid cu care fosta sa grupare, PSM, avea să fuzioneze ulterior. Ca membru al PSD, a fost ales din nou senator de Dolj, pentru legislatura 2000-2004. În această nouă legislatură, a îndeplinit din nou funcţia de Preşedinte al Comisiei Senatului pentru Cultură, Culte, Artă şi Mijloace de Informare în Masă. De asemenea a fost membru al Comisiei Interparlamentare Bucureşti-Chişinău, precum şi al grupurilor parlamentare de prietenie cu Republica Populară Chineză (grup al cărui preşedinte a fost), Turcia şi Portugalia.
În legislatura 2004-2008, a fost senator de Hunedoara din partea PSD.
Cărţi publicate:
Ultrasentimente (1965, poezii, debut editorial)
Mieii primi (1966, poezii)
Fântâna somnambulă (1968, poezii)

Cărţile poştale ale morţii (1970, proză fantastică)
Aventurile extraordinare ale lui Hap şi Pap (1970, literatură pentru copii, cu ilustraţii de Constanţa Buzea, prima lui soţie)
Viaţa de excepţii (1971, antologie de poezii)
Sub semnul întrebării (1971, interviuri)
Istoria unei secunde (1971, poezii, trei ediţii, prima fiind arsă de cenzura de partid)
Lumea ca lume (1973, publicistică)
Repetabila povară (1974, poezii)
Pământul deocamdată (1976, poezii, două ediţii)
Poezii de până azi (1978, antologie de poezii, record mondial de tiraj pentru poezie, 155.000 exemplare, în colecţia BPT, cu o prefaţă de Eugen Barbu şi o postfaţă de Şerban Cioculescu)
Sub semnul întrebării (1979, ediţie revăzută şi adăugită, interviuri)
Manifest pentru sănătatea pământului (1980, poezii)
Iubiţi-vă pe tunuri (1981, poezii)
De la Bârca la Viena şi înapoi (1981, reportaj, jurnal, cu ilustraţii de Andrei Păunescu)
Rezervaţia de zimbri (1982, poezii, cu ilustraţii de Ioana Păunescu)
Totuşi iubirea (1983, antologie de poezii)
Manifest pentru mileniul trei – volumul 1 (1984, antologie de poezii)
Manifest pentru mileniul trei – volumul 2 (1986, antologie de poezii, care conţine un capitol de poeme inedite şi unul de referinţe critice)
Locuri comune (1986, poezii)
Viaţa mea e un roman (1987, poezii)
Într-adevăr (1988, poezii, ilustrate de Andrei Păunescu)
Sunt un om liber (1989, poezii). Această carte a fost retrasă de pe piaţă, în septembrie 1989, de îndată ce a apărut şi a revenit printre cititori în martie 1990.
Poezii cenzurate (1990, poezii, cu ilustraţii de Andrei Păunescu, două ediţii)
Romaniada (1993-1994, poezii, Trilogia căruntă)

Bieţi lampagii (1993-1994, poezii, Trilogia căruntă)
Noaptea marii beţii (1993-1994, poezii, Trilogia căruntă)
Front fără învingători (1995, poezii)
Infracţiunea de a fi (1996, poezii, cu o prezentare şi o bibliografie de Andrei Păunescu)
Tragedia naţională (1997, poezii)
Deromânizarea României (1998, poezii)
Cartea Cărţilor de Poezie (1999, ediţia I, integrala poeziilor apărute în volume, şi un capitol de versuri inedite. Cartea cuprinde toate cărţile de versuri publicate de Adrian Păunescu, de la debutul din 1965, până în 1999. Pe cât s-a putut, autorul a reconstituit şi a oferit variantele adevărate ale poeziilor sale, pe care, în anumite cazuri, datorită cenzurii, le-a publicat, în volumele sale, cu titluri sau versuri schimbate)
Meserie mizarabilă, sufletul (2000, poezii)
Măştile însângerate (2001, proze)
Nemuritor la zidul morţii (2001, poezii)
Până la capăt (2002, poezii)
Liber să sufăr (2003, poezii)
Din doi în doi (2003, poezii)
Eminamente (2003, poezii)
Cartea Cărţilor de Poezie (2003, ediţie revăzută, adăugită şi actualizată)
Logica avalanşei (2005, poezii)
Antiprimăvara (2005, poezii)
Ninsoarea de adio (2005, poezii)
Un om pe nişte scări (2006, poezii)
De mamă şi de foaie verde (2006, poezii)
Copaci fără pădure (2006, poezii)
Vagabonzi pe plaiul mioritic (2007, poezii)
Rugă pentru părinţi (2007, poezii)
Încă viu (2008, poezii)
Libertatea de unică folosinţă (2009, poezii)
Referinţe critice
1. Aurel Martin.
Critica literară a relevat „structura nobilă” a creaţiei poetice păunesciene încă de la debutul din 1965, cu

„Ultrasentimente”, volum ce a impus, după cum certifică Aurel Martin, „un poet de netăgăduit talent, înzestrat cu harul de a transfigura realitatea cotidiană şi, într-un fel, de a demistifica, stabilind (ca orice artist autentic) relaţii noi între fenomene sau între om şi lumea înconjurătoare, răsturând, dacă e cazul, înţelesuri vechi, propunând în locu-le altele inedite, şi umplând cu eul său omniprezent spaţiile Universului.” (MarP, 245).

Paradoxul purităţii edenicului cuplu este conjugat în versuri graţios-tensionate şi de mare originalitate: La-nceputul lumii noastre delirante, /Când pământul se ţinea de soare încă, /Sau cu-o mare şi cu-o Africă adâncă, /Oh, doi tineri au ieşit frumos din plante. /Ea – dintr-o şerpească iederă şi-a tras/ Trupul ca o ceaţă, ca o ameţeală. /El – dintr-un stejar făcut-a primul pas/Dat afară de o sevă inegală („Geneza”). Nunta eroului său liric, prin „tunelul timpului”, reverberează „familia adâncă” a istoriei neamului său, în spiritul autohton al puternicului cult al perechii: Nunta pe care am avut-o noi/ Cade-n pământ, vâslind din rame roşii, /Pierzând din pitoresc şi din văpăi, /Şi-ajunge-acolo unde sunt strămoşii. /Cred că se află spre bunici acum, /Cutremurându-i, legănându-i încă, /Şi mai adânc, la reci oglinzi de fum, /Spre o familie şi mai adâncă. („Ezitarea”).

2. Eugen Simion (1966)

Revolta semnificantului împotriva semnificatului, ori a semnificatului împotriva semnificantului în poezia lui Adrian Păunescu este semnalată de criticul Eugen Simion chiar din „buchetul ultrasentimentelor”: „… pentru Adrian Păunescu lucrurile, ca şi cuvintele, sunt prea strâmte. El creşte repede şi haina logicii normale rămâne prea mică pentru al imaginaţiei sale trup. Energia interioară, condensată, este pe punctul de a arunca în aer structura formală a Ultrasentimentelor. Totuşi, poemele rezistă şi, la sfârşit, poetul trimite un poruncitor mesaj generaţiei sale: Ridică-te-n picioare, salută, Generaţie, / Am scris această carte pe care o ador.” (SSra, I, 247).

3. Mircea Tomuş (1966)

Comentând Mieii primi (1966), Mircea Tomuş remarca şi o

„regiune calmă” în creaţia păunesciană din perioada erupţiei lirice a generaţiei resurecţionale, cu versuri ce „nu forţează originalitatea prin mijloace violente, ci se mulţumeşte doar cu modesta îndeletnicire a exprimării unui conţinut liric, în rând cu atâţia alţi confraţi; aici autorul este sensibil şi comunicativ, predispoziţia pentru deturnarea în grotesc a imaginii sau pentru un anume spirit burlesc în versificare, venind fără îndoială dintr-un fond original, nu este exagerată peste limitele lirismului; din contră, îl serveşte luminându-l, fără ostentaţie, prin contrast: Când toamnă-n stele e foc şi moarte, /Aici dorm câinii cu boturi calde/Culcate să coacă dovlecii pe câmp/– Doarme băiatul cu trupul cald, /Sus între struguri mari într-o vie, /Ca lângă un arbore foarte înalt, /Doarme băiatul cu trupul cald, /La trupul celui care-o să fie; mai putem întâlni, în cuprinsul volumului [...], câteva asemenea oaze liniştite de sensibilitate discretă şi lirism în cuprinsul unei poezii în general agitată de mari furtuni.” (TCar, 111 sq.); de asemenea, „cât priveşte predispoziţia spre simboluri”, criticul nota că „nu suntem şocaţi de gradul de absurditate al unor raportări, deşi pentru logica obişnuită nu e tocmai cel mai normal lucru să declari că trăim într-o pasăre: Într-o enormă pasăre suntem însământaţi, /Modul nostru de viaţă/E osul unei aripi zburătoare...” (TCar, 112).

4. Eugen Simion (1968)

Eugen Simion vede în Fântâna somnambulă (1968) „capătul” păunescianului „lirism ezoteric, ermetic – prin imagismul torenţial – pătimaş şi orgolios”, dar şi aspiraţia respectivului lirism „la o asumare a totalităţii”, ori „o mitologie lirică bazată pe un abil joc al contrastelor” (SSra, I, 247/252).

Ion Pop.

Criticul Ion Pop apreciază că „de la Ultrasentimente (1965), până la Istoria unei secunde (1971), Adrian Păunescu rămâne poetul care-şi clamează patetic sentimentele şi ideile, cu prezumţia de a se afla mereu în faţa unei mulţimi chemate să-l asculte, să-l aprobe sau să nu-l înţeleagă, de unde tonalităţile diverse ale discursului liric, de la jubilaţia cea mai neîngrădită, alimentată de sentimentul consonanţei cu

„publicul„, la spectaculoasa lamentaţie nu lipsită de orgoliu, a celui care se descoperă monologând solitar, şi la apostrofa sarcastică, necruţătoare. O fire romantică furtunoasă, greu de stăpânit, din familia de spirite a unui Heliade (mai degrabă, decât a lui Macedonski sau Minulescu, despre care s-a vorbit) întreţine suflul liric al mai multor poeţi uniţi într-o singură voce: un autor de imnuri şi ode, altul tentat de dimensiunile epopeice ale poeziei, altul, un pamfletar virulent. În orice caz, indiferent de nuanţele atitudinii, Adrian Păunescu este implicat în evenimente, cu vocaţie pentru social, întrebându-se (şi ca foarte talentat şi incisiv publicist) asupra problemelor zilei, forţând auzul colectivităţii şi insinuându-se drept conştiinţă reprezentativă a epocii. [...] Profund implicat în real, eul poetic se afirmă ca factor catalizator, cu dubii faţă de tiparele impuse, cultivându-şi, prin urmare, luciditatea receptării „întâmplărilor din afară„. Existenţa (esenţialmente socială) nu e simplu spectacol, obiect de contemplaţie detaşată, ci spectacol al destinului individual în spectacolul mare al istoriei, prilej al unei permanente confruntări, în care eul poetic îşi revendică o anume superioritate, întrucât are tocmai acest orgoliu al lucidităţii intransigente, capabilă să „demaşte„ inerţiile exterioare, ca de altfel şi propriile momente de stagnare.” (PPg, 224 sq.).

Marin Sorescu.

O treaptă importantă în evoluţia liricii lui Adrian Păunescu se arată în Istoria unei secunde (1972), privită cu încântare de Marin Sorescu, într-o cronică de întâmpinare, apreciind modul păunescian „... în care îmbină liricul cu polemicul; poezia sa este o poezie de atitudine, în primul rând; atitudine făţişă; am putea spune pledoarie – şi în focul demonstraţiei zăreşti şi colţii şi lacrimile; când Adrian Păunescu îşi arată colţii, e un autor de pradă: inerţia, vechi apucături, îndărătnici şi sfătuitori de ocazie sunt sfâşiaţi în largi hiperbole, făcuţi cu miere şi oţet şi puşi pe munţi la uscat, în priveliştea lumii; dar imediat spectacolul liric e punctat de o ieşire lirică, la fel de grandioasă; multe versuri îţi rămân în minte şi farmecul lor e greu de explicat: Noi care facem oameni de zăpadă, /noi care

sub ninsorile enorme/lăsăm şi inimile să ne cadă/noi ce visăm de-a pururi şale demne, /noi care suntem ninşi pe ochi de-a dreptul, /noi cărora ne-au spart gheţarii pieptul, /noi care focul nu-l clădim cu lemne/ (...) /noi care facem oameni de zăpadă, /fiind şi noi tot oameni de zăpadă... Surprinde plasticitatea imaginii: Răceala dintre noi e-a gheţii pe care patinează îngeri, sau: O, câmp pe care gâzii provizorii decapitară grâul sfânt al ţării...” (SUs, 77 sq.).

7. Mircea Tomuş (1976)

În „tălmăcirea” lirică nuanţată a sintagmei-titlu, de la volumul publicat de Adrian Păunescu în 1976, criticul Mircea Tomuş precizează: „Pământul deocamdată... înseamnă deci conştiinţa acut responsabilă că ne aflăm pe o anumită treaptă a devenirii noastre, că suntem datori cu cea mai realistă orientare, situare a noastră în spaţiu, că, desigur, este bine să numărăm treptele de sub noi, dar să nu uităm niciodată de cele care ne aşteaptă. [...] Pământul deocamdată... păstrează încă, poate cu exagerată severitate, rosturile poeziei aici, jos, aproape de noi pe solul care este, uneori, şi noroi. După cum, pământul deocamdată... înseamnă şi prozaismul deocamdată, prelungirea şi conştientizarea condiţiei originare a gestului poetic.” (TML, 141).

8. Petru Poantă.

Scriind despre Rezervaţia de zimbri (1982), criticul literar Petru Poantă aruncă o privire şi asupra „coordonatelor” poeziei sociale păunesciene: „Declamator şi proclamator, desfigurază „sfinţii„ însă fără a caricaturiza, ci printr-o paradoxală solemnitate a rostirii. Căci Adrian Păunescu este în fond aproape un fanatic îndrăgostit de viaţă. Trăieşte totul cu o frenezie uluitoare, cu un fel de disperare. Iubeşte sau urăşte paroxistic, ingenuitatea de a spune adevărurile îi dă dreptul la revoltă, conştiinţa unor posibile dezastre cosmice îi dă prilejul jubilaţiei eului. El intră în deceniul opt hotărât să schimbe lumea, de unde această cuprindere „enciclopedică„ a tuturor problemelor şi evenimentelor ei cotidiene. [...]... Încă de la Manifest pentru sănătatea pământului începe să apară o anume „oboseală„, liric mai fertilă, venind dintr-o

înţelepciune, dacă nu a resemnării definitive în orice caz a nevoii de simplitate. […] Autorul Rezervaţiei de zimbri „trăncăneşte„ formidabil, cuvintele se revarsă puhoaie din dicţionare şi se alătură extrem de capricios şocând mai mult prin asemenea „întâlniri„ exterioare decât prin efectul liric, adeseori minim. […] Şi totuşi, această invazie, în aparenţă haotică, nu produce senzaţia de plenitudine, de corporalitate a lumii, aşa cum se întâmplă bunăoară la Ioan Alexandru. De puţine ori, în lirica sa mai nouă, Adrian Păunescu este un imaginativ. Şi atunci „ticurile„ poetului sunt mai greu de sesizat, precum în acest „peisaj„ de măreţie cosmică: În iarbă sunt furnici, gângănii, broaşte. /Şi ploaia le-a trezit şi le-a stârnit. /Acum un călăreţ neobosit/E soarele pe calul care paşte/Stă soarele aprins în coama lui/Şi razele cu milă îl ţesală/Şi nici un om până departe nu-i/Şi-i bine-n liniştea universală. /Întregul cer e un consens ciudat/Cu cele ce abia se văd în iarbă, /Iar vânturile cosmice când bat/În mări la cal sudoarea stă să fiarbă. /Va fi apoi o linişte de prânz/Şi câinii vor hăuli până departe, /În calul singur va urma un mânz/Şi gărgăriţe vor pleca pe Marte… („Câmp în univers„)” (PRad, 7 sq.).

9. Eugen Negrici.

Cu privire la fenomenul poetic Adrian Păunescu, criticul/ teoreticianul literar Eugen Negrici notează: „Din marginea unei foarte vechi mentalităţi estetice, care nu e încă perimată […], i se reproşa lui Adrian Păunescu, pe la începutul carierei, lipsa de frână estetică, imposibilitatea disciplinării materiei poetice, însuşirea fanfaronă de forme goale, apocalipsa verbală, răsfăţul imagistic etc., pentru ca, imediat, aproape toată lumea, direct sau implicit, să-i recomande tânărului foarte talentat mai multă claritate, ordine şi bineînţeles precizie. […] S-a întâmplat că Adrian Păunescu nu a devenit, după prescripţiile criticii, mai limpezit, mai ordonat, iar poezia lui a continuat să şocheze ca un ţipăt necontrolat, dar viu. Şi A. Păunescu a reuşit să convingă, a învins prin perseverenţă şi prin înfricoşarea pe care o răspândeşte răsuflarea sa ciclopică. Şi critica literară a acceptat, copleşită,

această prezenţă bubuitoare, fără să-şi modifice substanţial – pentru şi din pricina aceasta – vechiul mod normativ de a pricepe poezia. Ea ar fi trebuit să preţuiască de la început, şi fără condiţii şi amânări, grandilocvenţa, enormităţile de această speţă, care sunt, prin tradiţie, metafore ale sufletului clocotitor. […] Preferăm aceste enormităţi, aceste nebunii hohotitoare şi excesive fiindcă ele sunt semne ale acelei percepţii turmentate, proprie doar marilor posedaţi şi prevestitorilor testamentari, iniţiatori, fără voie, ca şi adesea Păunescu, de formidabile viziuni deschizătoare de cercuri.” (NegEx, I, 209 sqq.).

Articole Ziarul „ Adevărul „

Adrian Păunescu, grav bolnav: „Este un diagnostic sumbru”

Adrian Păunescu a slăbit 30 de kilograme într-un timp foarte scurt din cauza bolii de care suferă. Potrivit unor surse medicale, poetul este suspect de ciroză sau chiar de cancer la ficat. Doctorii nu au stabilit încă un diagnostic.

Reporterii „Adevărul” au aflat că poetul suferă de o boală gravă a ficatului, după ce fostul senator PSD a vorbit despre aceasta într-un editorial publicat, luni, în „Jurnalul Naţional”, fără să-şi facă public şi diagnosticul.

„Starea lui de sănătate este una precară. El suferă de mai mulţi ani de diabet, iar acum rezultatele analizelor arată că are probleme mari la ficat. Nu se ştie exact dacă e ciroză sau, mai grav, cancer. Urmează să mai facă o serie de analize. Cert este că nu se simte bine, mai mult, a slăbit peste 30 de kilograme în ultima perioadă”, ne-au declarat surse medicale.

„Mă simt destul de rău”

Contactat telefonic de „Adevărul”, Adrian Păunescu ne-a cofirmat că starea lui de sănătate este una foarte gravă. „Mă simt destul de rău, dar sper că nu e definitivă sentinţa. Sunt şi semne de regăsire, de mai bine, dar e greu să le reiei pe toate de la punctul lor bun. În acest moment, situaţia e gravă”, ne-a declarat, cu o voce stinsă, poetul.

Întrebat dacă se va retrage din viaţa publică, Păunescu ne-a răspuns că nu o va face: „Nu mă retrag, nu pot să fac aşa ceva, însă voi fi mai resemnat”. Cât priveşte una dintre declaraţiile

sale din comentariul scris, „trăiesc în condiţii tot mai grele şi mai umilitoare, mi s-au luat şi mi se iau, în permanenţă, drepturi”, poetul a răspuns: „Nu vreau să insist asupra unei chestiuni care poate duce în vulgar. Nu vreau să intru în ţâţismul balcanico-oligofren, nu aşa ar trebui să se poarte cineva, o societate, un grup de oameni cu un Adrian Păunescu oarecare. Sunt supărat, sunt cumplit de supărat pe falimentul în care trăim şi care ne conduce către un final cu mult mai grăbit decât ar trebui”.

„E un diagnostic sumbru”

Medicii specialişti sunt de părere că un astfel de diagnostic este unul foarte sumbru, iar şansele de vindecare sunt reduse. „Atunci când un pacient suferă de o tumoră hepatică, şansele sunt foarte mici. O astfel de boală se poate trata, se poate face un transplant, însă vorbim de un tratament foarte dificil. Importantă este şi faza în care a fost descoperită boala. Dacă vorbim de ultimul stadiu, lucrurile nu stau foarte bine”, consideră dr Lucian Negreanu, medic gastroenterolog.

Spovedania lui Păunescu.

Primele indicii ale bolii de care suferă Adrian Păunescu au fost lansate chiar de către acesta, zilele trecute, într-un editorial din „Jurnalul Naţional”: „Ştiţi prea bine că zilele acestea mi-am luat curajul de a-mi face analizele medicale esenţiale. Concluzia nu e veselă. În orice caz, tratamentul pe care (…) mi-l confirmă şi medicii, mă obligă la retragere, discreţie, resemnare”, scria Păunescu.

Omul politic.

Adrian Păunescu şi-a început cariera politică încă din timpul regimului comunist. Între 1966 şi 1968 a fost secretar al organizaţiei UTC de la Uniunea Scriitorilor din România, iar în august 1968 a devenit membru al PCR. În toamna anului 1985, a fost sancţionat de colegii săi de partid cu vot de blam cu avertisment.

În 1992, el s-a înscris în Partidul Socialist al Muncii (PSM). În PSM a fost numit vicepreşedinte în 1993 şi prim-vicepreşedinte şi purtător de cuvânt, în 1994. În februarie 1996 a fost desemnat candidat al PSM la alegerile

prezidenţiale din 1996, pe care le-a pierdut.
Pe listele acestei formaţiuni a obţinut şi primul său mandat de senator, între 1992-1996. Între 2000 şi 2004 a fost senator ales pe listele Partidului Democraţiei Sociale din România (PDSR). Ultimul mandat în Parlament l-a deţinut în perioada 2004-2008. În prezent e membru PSD.
Megalomania, succesul şi controversele.
Adrian Păunescu s-a născut în anii războiului, la 20 iulie 1943, într-o localitate din Basarabia, dar şi-a petrecut copilăria în satul Bârca, din judeţul Dolj. Absolvent al Filologiei bucureştene, a debutat cu poezie în 1960, iar editorial în anul 1965, cu volumul „Ultrasentimente". Poezia tânărului Adrian Păunescu a fost, în acei ani de relativă liberalizare ideologică, una de senzaţie, fapt confirmat de seria de volume care au urmat debutului: „Mieii primi" (1966), „Fântâna somnambulă" (1968), „Istoria unei secunde" (1971), „Repetabila povară" (1974), „Pământul deocamdată" (1976).
Treptat, talentatul poet s-a îndepărtat de sfera literaturii de calitate, părăsind-o, în cele din urmă, cu totul. Calea aleasă de Păunescu a fost cea a publicării unor tomuri masive, „cărămizi" cu coperte negre, cuprinzând versificaţii impecabile pe subiecte sociale şi politice, inclusiv ode dedicate dictatorului în funcţie, precum şi autoportrete megalomaniace: „Manifest pentru sănătatea pământului" (1980), „Iubiţi-vă pe tunuri" (1981), „Totuşi iubirea" (1983), „Manifest pentru mileniul trei" (1984-6), „Viaţa mea e un roman" (1987), „Sunt un om liber" (1989), iar lista este interminabilă.
Paradoxal, dar explicabil, cu cât calitatea liricii păunesciene scădea, cu atât popularitatea personajului şi a versurilor sale, între graniţele ţării, creştea, atingând, în cele din urmă, cote uriaşe, incredibile pentru un stat totalitar. Două sunt principalele motive, iar amândouă sunt legate de relaţia de love&hate pe care Păunescu a avut-o cu liderul comunist Ceauşescu.
Cenaclul Flacăra, un fenomen greu de clasat La începutul

anilor '70, „copilului teribil” i se încredinţează conducerea revistei „Flacăra”, pe care relaţia sa privilegiată cu regimul îi permite s-o transforme într-o gazetă adevărată, tribună socială a unor subiecte de neabordat în restul presei, în plus o şcoală de jurnalism pentru mulţi ziarişti postcomunişti.

Şi mai important – urmare a experienţei unui an petrecut în SUA, unde studiază la faţa locului mecanismele de manipulare ale maselor de tineri din miezul culturii pop – în anul 1973, Păunescu înfiinţează Cenaclul Flacăra, care devine treptat unul dintre cele mai importante fenomene sociale şi artistice ale erei totalitare. Fenomenul Cenaclului Flacăra este complex, iar rolul său real în epocă va fi greu de elucidat.

Pe de o parte, cele 1.615 spectacole au servit drept trambulină şi spaţiu de exprimare pentru majoritatea artiştilor tineri importanţi ai epocii, pe de altă parte, dimensiunea halucinatorie a momentelor în care masele depersonalizate de tineri repetau, ca pe o mantră – sugestionaţi de timbrul hipnotic al vocii lui Păunescu – numele dictatorului aminteşte de atmosfera ocultă a procesiunilor SS şi de „beţia” mistică a legionarilor.

Păunescu, trecut pe „linie moartă”

În cele din urmă, intrigat că popularitatea „moderatorului” tinde s-o depăşească pe a sa, Ceauşescu ia decizia să întrerupă mişcarea fascisto-comunistă, care luase o amploare mai mare decât cea preconizată, şi se prevalează, în 1985, de incidentele de la concertul din Ploieşti, survenite în urma unei pene de curent şi, se pare, soldate cu câteva victime. După acest episod, Păunescu este trecut pe „linie moartă”.

Cert este că mare parte din popularitatea ca poet a lui Păunescu, pentru „masele largi populare”, se datorează preluării versurilor sale şi transpunerii lor, mai mult sau mai puţin reuşit, pe muzică de către aşanumiţii folkişti, majoritatea publicului fiind sensibilă la acest kitsch siropos. O excepţie notabilă: Valeriu Sterian, cu „Iluzia unei insule”.

Prima soţie a lui Păunescu a fost poeta Constanţa Buzea, importantă reprezentantă a generaţiei '60. Aceasta, în jurnalul acelei perioade, recent publicat, nu are deloc cuvinte de laudă

la adresa comportamentului conjugal al fostului său soţ. (Doinel Tronaru)

Adrian Păunescu este grav bolnav/„Visul duşmanilor s-a împlinit: nu mai pot ieşi din casă”

Fostul senator PSD a refuzat să îşi facă public diagnosticul, dar şi-a recunoscut boala incurabilă într-un editorial publicat, luni, în „Jurnalul Naţional”.

„Zilele acestea mi-am luat curajul de a-mi face analizele medicale esenţiale. Concluzia nu e veselă. Visul duşmanilor s-a împlinit: nu mai pot ieşi din casă, cum aş fi putut până ieri. Acum, la această răspântie, n-am mai mult de spus contemporanilor mei decât că ar fi păcat să ne despărţim supăraţi”, scrie Păunescu în editorial.

Contactat telefonic, poetul a refuzat să dea alte amănunte despre boala sa. „Tot ce am avut de spus, am spus”, ne-a declarat el, printre lacrimi.

Adrian Păunescu: Grigore Vieru mi-a fost cel mai bun şi cel mai drag prieten Adrian Păunescu a declarat că poetul Grigore Vieru, care a murit în noaptea de sâmbătă spre duminică, după ce a fost internat în spital în urma rănilor cauzate de un accident rutier, i-a fost „cel mai bun şi mai drag prieten”, scrie Mediafax.

„Grigore Vieru a fost omul care, cu toată fragilitatea sa, a adus Basarabia aproape de patria-mumă”, a mai declarat poetul.

Născut la 14 februarie 1935, în satul Periniţa, din raionul Briceni (nordul Basarabiei), Grigore Vieru a debutat editorial în 1957, pe când era student, cu o plachetă de versuri pentru copii. Un an mai târziu, după absolvirea Facultăţii de Filologie şi Istorie, Vieru se angajează ca redator la revista pentru copii Scânteia leninistă. Printre volumele publicate de-a lungul timpului de poetul basarabean se numără „Versuri pentru cititorii de toate vârstele” (1965), „Numele tău” (1968), „Mama” (1975), „Un verde ne vede!” (1976) şi „Metafore albastre” (1991).

În 1989, Vieru a fost ales deputat al poporului, iar un an mai târziu, la 13 noiembrie 1990 a devenit membru de onoare din

străinătate al Academiei Române, care l-a propus, în 1992, pentru Premiul Nobel pentru Pace. Din 23 martie 1993, Grigore Vieru era membru corespondent al Academiei Române. În 2000, poetul basarabean a fost decorat cu Medalia guvernamentală a României „Eminescu – 150 de ani de la naştere”.

Scrisoarea lui Păunescu de pe patul de spital.

Starea de sănătate a poetului Adrian Păunescu s-a ameliorat, însă poetul este monitorizat atent în continuare, spune medicul său, Şerban Brădişteanu.

Adrian Păunescu a fost internat, marţi, la Spitalul Floreasca din Bucureşti cu insuficienţă cardiacă, renală, hepatică şi respiratorie.

„Este mult mai bine faţă de marţi, când a fost internat. Deocamdată nu poate fi pus la un computer tomograf pentru că are o greutate prea mare. Evoluţia sa este însă favorabilă”, ne-a spus şeful Clinicii de Chirurgie Cardiovasculară a Spitalului Floreasca, Şerban Brădiştean.

Scrisoarea lui Păunescu de pe patul de spital

De-aici, dintr-un pat de spital din Secţia de Reanimare a inimii, de la Spitalul de Urgenţă, mi se limpezeşte privirea către crâncenele noastre bătălii de fiecare zi, către fronturile noastre fără învingători, către uitarea de sine, care domină cu trufie lumea dată, o face imposibil de cuplat cu alte lumi, ne fugăreşte de dimineaţă până seara pe noi toţi, să nu cumva să ne găsim unii cu alţii şi să conlucrăm la salvarea omului, scrie Adrian Păunescu în Jurnalul Naţional.

Agresiunile din timpul vieţii n-au plecat din trupul de care s-au atins, ci continuă să-l chinuiască şi să-l subjuge. Am propriile mele dureri personale şi mă doare durerea cea mare a nefericitei mele ţări. Ziarul Adevărul a făcut gestul nobil de a aminti că tăierea pensiilor m-a afectat cumplit. Am decis că nu iau pensia tăiată. O restitui, aşa cum îmi vine, statului, iar eu îmi desăvârşesc drumurile prin iadul realităţii, ca să nu-mi moară copiii de foame. Muncesc de la 18 ani, dacă nu mai de mult.

Băieţii de bani gata ai anilor noştri şi-au băgat cuţitele în

cuantumul pensiei mele totale şi mi-au dărâmat ultimul echilibru. Cum aş face să nu resimt dureros această ofensă? Indivizi putred de bogaţi iau măsura de-a ne ciopârţi nouă pensiile. Inima mea le resimte toate astea şi le dedică nefericiţilor care ne conduc şi ne ghilotinează drepturile. Datoriile mele faţă de casa în care trăiesc şi de familia mea sunt mult mai mari decât aş obţine, în mod natural, pe toate muncile mele. Probabil voi muri mai devreme şi organizaţiile de şacali vor putea profita, în deplină libertate, de banii care rămân după Adrian Păunescu.

Primele versuri în memoria lui Adrian Păunescu.

Încă de la primele ore ale dimineţii, de cum a aflat de moartea marelui poet, braşoveanca Daniela Catană a simţit că trebuie să îi aducă un omagiu celui care a încântat sufletele multor români cu poeziile sale. Citiţi mai jos primele versuri scrie în memoria lui Adrian Păunescu.

Românul, poetul, omul Adrian Păunescu s-a stins din viaţă la ora 7.15.

„Sunt tristă pentru că s-a stins un mare poet. Chiar dacă mulţi îl blamează, ar trebui să ne gândim în primul rând la ce a făcut pentru ţara asta. Şi-a iubit ţara şi pe oamenii ei şi asta s-a simţit în versurile lui. Merită şi el câteva versuri care să i fie dedicate, chiar şi post-mortem”, a declarat profesoara Daniela Catană, pentru Adevărul de Seară.

La moartea lui Adrian Păunescu „Şi te-ai dus dulce minune”, Şi-a murit şi poezia…

Sufletu-mi e trist şi singur, M-a cuprins melancolia…

A murit un geniu simplu, În spitalele române, Cu incompetenţii medici

Şi-aparatele străbune…

Ni s-a luat şi Poezia, Nu mai e NIMIC pe lume!

Iarna asta o trecem singuri, Mai puţini, mai trişti şi-n friguri…

TU te-ai dus! Eşti între îngeri!

Ne-a rămas doar suferinţa

Care-n van se zbate-n noi, Cei ce-am mai rămas şi plângem…

Meritai o altă soartă

TU, împătimit de artă
Ce cu sufletul tău mare
Vibrai tot, la o valoare
POETUL INIMII
Inima ta, pasăre…
A cuprins cu mărinimia ei ţara.
Şi cu ultima ta suflare
Ne-ai îmbtrăţişat iară.
Inima ta, zbatere…
A încetat să mai rostească cuvântul DOR.
Ne va fi un dor nebun de tine, De-al tău glas, de-al tău fior.
Inima ta, suferinţă…
A bătut doar cât să ne dea aripi
Să răzbatem spre nefiinţă, Să învăţăm să trecem prin patimi.
Inima ta, credinţă…
A purces spre orizonturi noi
Lăsându-ne în grea suferită.
O, Mare Poet! Vino înapoi!
Astăzi, timpul s-a oprit în loc
Astăzi, timpul s-a oprit în loc… pentru tine.

Astăzi, iarna a îngheţat lacrimi desprinse din ochi ce te vor căuta dar tu nu vei mai fi…

În ceas de seară, luna a aşternut argint pe scara ce duce către rai…

Ai păşit nesigur o treaptă, încă una, până ai ajuns pe drumul norilor.

Atunci ţi-ai întors ultima oară privirea să vezi lumea din care ai plecat… atât de repede.

Pădurea prin care ai umblat adesea s-a îmbrăcat în haine de doliu…

Un vânt rece a desprins umbre din zăpadă, care, sub lumina selenară, au desenat pe lacul nemişcat amintiri ce locuiesc acum în gândurile celor care au rămas… pe pământ.

În câteva clipe ai revăzut o viaţă.

Pe urmă, ai păşit pe ultima treaptă luminată de stele şi te-ai înălţat acolo unde doar îngerii veghează…

Viorel Pivniceru

În memoria celor care au plecat dintre noi

Articole Jurnalul National

Ducu Bertzi: Adrian Păunescu a dăruit mai mult decât puteam noi duce

Muzicianul Ducu Bertzi a declarat că el crede că Adrian Păunescu „a dăruit mai mult decât putea” lumea să ducă şi a plecat, „în mare parte, neînţeles şi neascultat”.

Ducu Bertzi şi-a amintit cum l-a cunoscut pe Adrian Păunescu, la Baia Mare, în 1976, pe când el urmărea activitatea Cenaclului Flacăra, în care a intrat trei ani mai târziu. „Eu, la Flacăra, am simţit suflul libertăţii”, a spus cantautorul.

Despre Adrian Păunescu a spus că avea o personalitate marcantă şi era un om de la care „puteai să înveţi foarte multe”. „Eu, datorită lui Adrian Păunescu, am cântat pentru prima oară pe scenă „Deşteaptă-te, române„, într-o perioadă în care era interzis”, şi-a amintit Bertzi.

„A dăruit mai mult decât puteam noi duce şi înţelege. Pe mulţi i-a deranjat valoarea lui incontestabilă. Multora cred că le era frică de el – şi înainte şi după '89. Lui nu-i putea pune nimeni pumnul în gură. Cred că a plecat dintre noi, în mare parte, neînţeles şi neascultat”, a încheiat Ducu Bertzi.

Vasile Şeicaru: Mă bucur că am fost contemporan cu Adrian Păunescu „Eu am fost timp de şapte ani la Cenaclul Flacăra, de la debut, în 1978. Propunerea pe care mi-a făcut-o în dimineaţa aceea, la Galaţi, când eu a trebuit să aleg să rămân profesor de educaţie fizică la o şcoală din Galaţi sau să plec cu Flacăra. Am ales să le fac pe amândouă, veneam şi la cenaclu, şi la catedră”, a povestit Şeicaru.

„Sunt fericit că am fost contemporan cu Adrian Păunescu, pentru că a fost omul care mi-a modelat tinereţea. Eu aveam 20 şi ceva de ani şi am aflat lucruri pe care nu aveam cum să le aflu din altă parte. M-a interesat ce a spus Adrian Păunescu despre lume în general, despre istoria patriei, lucruri pe care nu aveam cum să le aflu decât de la cenaclu. Eu mă refer strict la omul de cultură, care nu are contur uman, ci este o entitate de lumină. Eu mă refer mai puţin la omul Adrian Păunescu”, a

mai spus muzicianul.
„Eu cred că va rămâne în istorie prin modul în care a oglindit o anumită perioadă socială, chiar socio-politică. Eu aşa cred. Pe lângă faptul că a scris poezia asta socială şi o inegalabilă poezie de dragoste, el a ştiut să se lege de lucruri care îl afectau, dar le spunea altfel, din prisma unui om cu minţile acasă”, a conchis Şeicaru.
25.000 de lumânări vor arde diseară pe arena „Ion Oblemenco” pentru Adrian Păunescu
La meciul cu Oţelul Galaţi, programat diseară pe stadionul „Ion Oblemenco” în etapa a 14-a, jucătorii echipei Universitatea Craiova vor intra pe teren cu un banner imens şi purtând tricouri pe care va scrie „Adrian Păunescu rămâne nemuritor”, informează Mediafax.
Cei peste 25.000 de suporteri olteni care vor veni la meci vor putea intra cu lumânări asupra lor pe care le vor aprinde în timpul momentului de reculegere în memoria poetului Adrian Păunescu. Oficialii Universităţii Craiova vor înmâna lumânări spectatorilor care nu vor avea asupra lor lumânări.
De asemenea, la stadionul Ion Oblemenco s-a amenajat un loc unde fanii pot depune flori şi-i pot aduce un omagiu lui Adrian Păunescu.
Pe de altă parte, oficialii FC Dinamo au anunţat că la meciul cu Universitatea, de miercuri, 10 noiembrie, din sferturile de finală ale Cupei României, se va ţine un moment de reculegere în memoria lui Adrian Păunescu. „Da-i-ar Dumnezeu linişte şi dincolo de moartea de care nu scapă nimeni!”, scrie Cornel Dinu în editorialul din programul de meci al „câinilor”, editat pentru dubla întâlnire Dinamo-U Craiova, de săptămâna viitoare.
Florin Piersic: „este de NEÎNLOCUIT!” „Aflând de câteva zile despre starea gravă în care se afla marele, unicul nostru poet Adrian Păunescu, vă mărturisesc că am răspuns la fiecare apel cu marea teamă de a nu primi o veste îngrozitoare, dar şi cu speranţa unei îmbunătăţiri a stării lui de sănătate. Cu această speranţă, am recitat, în faţa a 2.000 de oameni, la Sala Palatului, la sărbătorirea lui Gabriel Cotabiţă, poezia care cred

eu că este vârful creaţiei artistice a lui Adrian Păunescu.

Din păcate însă, în această dimineaţă (n.r.

— Ieri, 5 noiembrie), soţia mea mi-a spus despre teribila, nedreapta lui dispariţie. Scriindu-vă, cu dumneavoastră parcă aş face cronica unei morţi anunţate.

Adevărul este că sunt foarte marcat şi asta nu numai de pierderea lui, ci şi de faptul că parcă niciodată mai mult decât acum nu este atât de evidentă – am să spun din păcate un cuvânt dur – duplicitatea celor care astăzi se declară cutremuraţi de moartea lui şi cer pe bandă rulantă declaraţii peste declaraţii, făcând din această dispariţie un alt subiect de senzaţie, aceştia fiind aceiaşi care nu aveau vorbe destule să-l înjure, să-l pună la zid pentru tot felul de motive. E adevărat, vorbim aici de un om care avea calităţile şi defectele lui. Nimeni nu e perfect. Dar în faţa poporului român, vorbim de valoare. De marea valoare care a reprezentat-o poetul şi patriotul Adrian Păunescu.

Se spune deseori că nimeni nu este de neînlocuit. Eu, Florin Piersic, consider, declar că el, scriitorul, poetul, eseistul, sufletul şi mintea de OM care a scris şi spus cuvinte despre esenţa noastră, despre istoria noastră, despre sufletul nostru, despre sfinţii care sunt părinţii noştri, este de NEÎNLOCUIT. Da! Adrian Păunescu este de NEÎNLOCUIT.”

George Nicolescu: „Cel mai cântat poet român” „După părerea mea, Adrian Păunescu a fost un FIU al poporului român. Nu un poet român, ci un fiu al poporului român. Era suflet din sufletul neamului său, căruia i-a cântat bucuria şi amarul. Vreau să cred că de acolo, din eternitate, George Coşbuc nu se supără că Adrian Păunescu i-a parafrazat poezia lui. Aş mai adăuga că, după cultura pe care o deţinea, Adrian Păunescu poate fi considerat OM UNIVERSAL, în sensul umanist al cuvântului. Nu s-a priceput la nave cosmice ca Leonardo da Vinci, nu s-a priceput la pictură sau la arhitectură ca Michelangelo, dar la ce s-a priceput – la poezie – s-a priceput extrem de bine. Foarte multe din poeziile lui au fost puse pe muzică şi cred că este cel mai cântat poet român. Aşa cum cred că este poetul cel mai curtat de interpreţi. Îmi

aduc aminte cum, la Cenaclul Flacăra, toată lumea se ruga de el să-i scrie versuri. Şi nu refuza pe nimeni. Nu doar că nu spunea „nu”, dar într-un fel, scriindu-ţi versuri, te obliga să fii vivace şi puternic ca el. Cuvintele sunt puţine, dar nu poţi fi indiferent la dispariţia lui. Chiar dacă fizic nu mai e, el va rămâne acelaşi poet, iubit de atâţia dintre noi.

După moartea Tatianei Stepa, moment care l-a impresionat profund, Adrian Păunescu s-a exprimat în felul următor: „Se moare torenţial!”. Cine s-ar fi putut gândi, acum un an şi ceva, că ploaia torenţială a morţii îl va atinge atât de curând?”

Fănuş Neagu: „Sunt convins că Adrian Păunescu e mult mai viu decât mulţi dintre noi”

Scriitorul Fănuş Neagu a declarat pentru Mediafax că este convins că Adrian Păunescu este „mai viu” decât mulţi dintre noi, numindu-l pe acesta „poetul şi gazetarul de geniu şi omul de înaltă nobleţe sufletească”. „E o vineri neagră (…), o zi din cea mai cumplită evanghelie a însingurării. Venită din ocoluri arhaice, moartea a lovit iarăşi năprasnic în generaţia mea, răpindu-l pe poetul şi gazetarul de geniu şi omul de înaltă nobleţe sufletească Adrian Păunescu”, şi-a început Fănuş Neagu omagiul adus poetului. „Cândva, demult, scriam despre el că s-a localizat definitiv în anii tinereţii. Azi, îmi dau seama că n-am greşit. A fost, cât timp şi-a sfinţit tălpile pe acest pământ românesc, pe care l-a iubit fără de măsură, cel mai tânăr dintre noi, cel mai încărcat de vifore şi de mânie”, a mai spus scriitorul. Fănuş Neagu a mai spus despre Adrian Păuneascu că este „marele răzvrătit al luminii, iniţiat de Dumnezeu, ca puţini alţii, să-şi apropie toate tainele poeziei”. „Blestemat să iubească mereu o ţară în care nebunii clocotesc de ură, Adrian Păunescu şi-a hrănit zorile numai cu amurguri. Şi azi pleacă. El n-a murit, el este un râu care a coborât în propriile izvoare înmiresmate. Ca să se schimbe acolo în coloană dorică alături de Nicolae Labiş, Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Marin Sorescu, Gheorghe Tomozei, Mircea Micu şi alţii, spre a ne sprijini în eternitate acest pământ românesc gata să se scufunde. Păunescu s-a născut ca să moară şi să nu doarmă, ci să vegheze în eternitate la dăinuirea neamului său.

Sunt convins că e mult mai viu decât mulţi dintre noi. Odihnească-se în pace”, a conchis Fănuş Neagu.

Eugen Simion: „Adrian Păunescu e ultimul mare poet social”

„Adrian Păunescu mi-a fost mai întâi student. În al doilea rând, a fost un poet despre care am scris de la început şi mi-a plăcut; un poet original. În al treilea rând, mi-a devenit prieten şi am păstrat prietenia lui câteva decenii.

Adrian Păunescu face parte din generaţia '60, generaţia lui Nichita şi Marin Sorescu, fiind mai mic decât Nichita cu 10 ani. Într-un fel, a încheiat acest pluton extraordinar pe care-l constituia generaţia '60. O persoană puternică, una dintre cele mai puternice ale generaţiei sale.

Cât a fost în Parlament, a fost un mare orator, cred că un orator extraordinar. Un om contestat în ultima vreme pe nedrept, după părerea mea, pentru că i s-au pus în seamă toate fărădelegile sistemului bolşevic. Păunescu nu este un ţap ispăşitor şi nu trebuia să fie paratrăsnetul revoluţiei noastre.

El este un poet, înainte de orice, şi cred că va rămâne un poet important. Acum 30 de ani, Şerban Cioculescu spunea că, după Tudor Arghezi, Adrian Păunescu e cel mai important poet social. Eu cred că e şi ultimul mare poet social, după ce au dispărut Vieru şi Ion Alexandru.

În ce priveşte discursul său politic, el a fost deseori contestat, dar eu cred că, în ultimii douăzeci de ani, el apăra cauze juste. Devenise un fel de mesager al acestei lumi româneşti care suferea şi care şi-a pierdut orice speranţă în epoca postmodernă.

Regret enorm dispariţia lui şi sper din toată inima că poezia lui va fi redescoperită, după ce inconsecvenţele fatale ale omului vor fi uitate.”

Nicolae Manolescu: „Lasă un gol în poezia românească atât ca om, cât şi ca artist”

Nicolae Manolescu, preşedintele Uniunii Scriitorilor din România, a declarat pentru Mediafax că Adrian Păunescu a fost „o puternică personalitate şi un poet important”, care uneori „a căzut victimă excesului propriilor calităţi”.

„A fost o puternică personalitate şi un poet important, care

uneori a căzut victimă excesului propriilor calităţi. Într-un fel, temperamentul extrem de impulsiv încă din tinereţe l-a împins să îmbrace cauze nu întotdeauna corecte. Lasă un gol în poezia românească atât ca om, cât şi ca artist, ca formulă personală de poezie pe care o au destul de puţini în epoca noastră”, a spus Nicolae Manolescu.

Nicolae Breban: „Adrian Păunescu rămâne un poet extrem de original”

Scriitorul Nicolae Breban a declarat că el şi Adrian Păunescu au fost foarte buni prieteni şi, deşi a fost dezamăgit când acesta din urmă a intrat în politică, Păunescu rămâne un poet extrem de original. La aflarea veştii despre decesul lui Adrian Păunescu, Nicolae Breban, aflat la Paris, şi-a amintit cum l-a cunoscut pe acesta, „într-o cămăruţă la subsol”, şi cum erau foarte buni prieteni alături de poetul Nichita Stănescu. Breban l-a prezentat pe Păunescu ca pe un poet „romantic, vulcanic”, care „îl admira pe Macedonski şi voia să îi continue ideile şi obsesiile”. El şi-a mai amintit că a fost unul dintre puţinii care au mers la nunta lui Păunescu cu prima sa soţie, Constanţa Buzea, „nunta a doi poeţi săraci”. „Am fost dezamăgit când a intrat în politică, a avut un efect nociv asupra literaturii lui, i-a schimbat timbrul creaţiei. El rămâne un poet extrem de original, dar cred că altceva ne putea da dacă nu intra în politică”, a mai spus Breban.

Controversă. Sanctificat de public, Adrian Păunescu e contestat de elitele intelectuale

Cum a ajuns Adrian Păunescu erou

Adrian Păunescu, una dintre figurile cele mai repudiate în zilele Revoluţiei, a fost înmormântat ieri la Bellu, alături de Mihai Eminescu şi de Nichita Stănescu. Beneficiar al unei reabilitări fără precedent, el polarizează România: oamenii de pe stradă îl consideră erou, în timp ce intelectualii îi contestă valoarea umană şi literară.

Moartea lui Adrian Păunescu repune pe tapet o mai veche discuţie: Cum de renumele său a fost „albit” în aceşti 20 de ani de la Revoluţie, în ciuda colaborării dovedite cu regimul comunist în timp ce alţi scriitori ce au slujit la rândul lor

puterii de atunci ca Dumitru Popescu „Dumnezeu”, D. R. Popescu sau Eugen Barbu sunt în continuare repudiaţi? Acest lucru este cu atât mai surprinzător cu cât imaginea lui Păunescu a suferit, de-a lungul timpului, multiple transformări. În primele zile ale Revoluţiei a fost puternic demonizat, fiind privit ca unul dintre cei mai perverşi exponenţi ai nomenclaturii comuniste. După cum mai multe imagini TV o arată, el a scăpat atunci ca prin urechile acului de la un linşaj public, fiind încolţit de mai mulţi revoluţionari la câţiva paşi de Piaţa Universităţii, lângă Ambasada Americii. Într-o „mea culpa” ce a făcut istorie, Păunescu şi-a pus în decembrie 1989 cenuşă în cap cu celebra expresie: „Sunt un porc. Sunt porcul dumneavoastră de Crăciun liber.”

În 1996, a candidat fără succes la prezidenţiale din partea Partidului Socialist al Muncii, semn că lumea nu-i uitase încă trecutul. Uşor-uşor, românii au început să-i tolereze prezenţa, apoi şi-au recăpătat încrederea în el pentru ca acum, la moartea sa, să fie ridicat la rangul de erou. Din „destinatar” principal al „Apelului către lichele” lansat în anii '90 de Gabriel Liiceanu şi din „beneficiar” al sulului de hârtie igienică cu care Victor Rebengiuc îi invita pe vechii „cântăreţi” ai regimului comunist să se şteargă la gură, astăzi s-a ajuns să i se ridice chiar lui osanale. Când au avut dreptate românii în ceea ce-l priveşte pe Adrian Păunescu? A fost un Goebbels al României sau erou naţional?

Cât de mare poet era versificatorul stadioanelor şi cât de eroică i-a fost viaţa am încercat să aflăm şi noi întrebând oameni de cultură şi simpli cetăţeni. „Mă uit şi eu la televizor şi mă crucesc. Toată nebunia asta mă pune pe gânduri”, ne-a declarat regizorul Cristi Puiu. „Subiectul Păunescu necesită o analiză serioasă, nu trebuie expediat în câteva cuvinte. E drept că e nevoie să treacă puţin timp. Acum, la cald, nu putem judeca lucid. Dar, cu siguranţă, avem cu toţii nevoie de o privire retrospectivă justă. Dacă merita Adrian Păunescu funeralii naţionale? Să nu uităm că suntem poporul care l-a făcut Sfânt pe Ştefan cel Mare. Merita el asta? Pentru mine, Păunescu reprezintă în bună măsură Epoca de Aur şi aş spune

că abia acum, prin moartea lui, s-a dus cu adevărat acea lume. Regimul comunist a căzut pentru mine în doi timpi: primul pas a fost moartea lui Ceauşescu şi acum, cu cea a lui Păunescu, putem zice cu adevărat adio acelor vremuri”.

„Poeziile lui sunt pure declamaţii, dar în rest e un poet foarte slab”

Ce spun însă experţii despre valoarea poetului Adrian Păunescu? Pentru criticul literar Alexandru Matei, doar primele două volume de versuri sunt notabile, restul volumelor putând foarte bine să lipsească: „Primele două volume, „Ultrasentimente„ şi „Mieii primi„, au fost foarte bune, în contextul redescoperirii liricului după proletcultism. Dar atât, fiindcă nu mai e nimic interesant în ce a scris după 1970. Poeziile lui sunt pure declamaţii, în versificarea cărora a fost foarte abil, dar în rest un poet foarte slab”. O comparaţie cu Bacovia sau Eminescu, crede criticul, ar fi hârtia de turnesol a valorii sale ca poet: „Nu poţi de pildă să ţi-l imaginezi pe Eminescu sau Bacovia declamând poezii de la tribuna unui stadion; un Eminescu pentru galerie e imposibil de conceput”.

Dan Sociu: „N-ai să auzi vreun puşti de acum înnebunit după „Sărut mâna mama mea, sărut mâna tatăl meu„„

Tânărul scriitor Dan Sociu nu vede nici moralitate, nici talent la Adrian Păunescu. „Ce mă plictiseşte cel mai mult la necroloagele astea e ca mulţi îi pun la îndoială moralitatea, dar insistă că „era un poet foarte talentat„. Aş zice că nu, nici măcar un versificator spectaculos (doar patologic de prolific). Scria, în retorică şi ideologie, fix ca un poet minor de secol XIX – cu diferenţa că un Coşbuc, de exemplu, e infinit mai muzical şi mai subtil. Păunescu e monoton şi lălăit, marea lui şmecherie e că a folosit elemente de cotidian „modern„ – suta de lei etc., ceea ce dădea impresia că rezonează cu suferinţele contemporane ale poporului.” Ideea e că, în comparaţie cu Eminescu sau Bacovia, care sunt prizaţi şi de experţi (poeţi şi critici), şi de mase, „Păunescu are doar dimensiunea aprecierii de către marele public – şi aia o să se stingă. N-ai să auzi vreun puşti de acum înnebunit după „Sărut mâna mama mea,

sărut mâna tatăl meu„. Pe când pe Bacovia adolescenţii îl devorează, că e emo şi goth”.

Criticul Dan C. Mihăilescu a spus că nu e momentul să discute despre calitatea poetului Păunescu la moartea sa: „Acum sufletul omului trebuie lăsat să plece, să se ducă dincolo”. A adăugat totuşi: „Am trecut pe lângă cimitirul Bellu şi am rămas şocat. Fanfară şi onoruri militare pentru Păunescu! Probabil când o să se ducă Sergiu Nicolaescu o să fie mobilizată Armata, să tragă salve de tun! Ce să mai spui? Ca la noi”.

Andrei Cornea: „Nu cred că în Polonia unuia ca Păunescu i s-ar face funeralii naţionale”

Filosoful şi criticul de artă Andrei Cornea a fost extrem de tranşant, fără a se jena să-şi spună părerea chiar şi la postul public de televiziune: „Una este să fii versificator şi cu totul alta e să fii poet”. Acesta a avut cuvinte grele şi despre prestaţia morală a scriitorului: „Nu cu multă vreme în urmă, cu ocazia vizitei Herţei Müller la Bucureşti s-a vorbit despre cedările intelectualilor care nu au ales să fie disidenţi în perioada comunistă. Au fost atacaţi atunci oameni ca Mircea Cărtărescu, Nicolae Manolescu, Gabriel Liiceanu, spunându-se că au tăcut pe vremea aceea, că nu au luat atitudine. Bun. Au tăcut. Nu au avut curajul de a ataca regimul. Dar să facem şi noi o simplă comparaţie între ei şi Păunescu.

El nu numai că nu a tăcut, dar a lăudat sistemul în gura mare, cu zbierete, urlete, cu jurăminte de adeziune la politica partidului şi la preşedintele iubit. Din păcate, societatea noastră suferă de o amnezie periculoasă. Foarte multă lume vrea să uite că a existat comunismul. Unii îl ignoră, alţii cred că era chiar acceptabil pentru că aveam multe fabrici şi preşedintele ţării era primit de preşedintele Statelor Unite şi de Regina Angliei. Cam aşa sună discursul nostalgic. Nu cred însă că în Polonia unuia ca Adrian Păunescu i s-ar face azi funeralii naţionale. Mi-ar plăcea ca lumea să aibă o judecată limpede şi să nu se mai lase îmbrobodită de discursurile naţionaliste şi de mistica şi retorica asta revanşardă„. Andrei Cornea a mai declarat că Adrian Păunescu era un împătimit al

puterii care a candidat, după cum se ştie, şi la preşedinţia României, cu rezultate infime la alegeri. „Probabil că acum, mort fiind, dacă ar candida, ar avea mai multe şanse.”

Slujitor al regimului versus opozant

Regizorul Cristi Puiu are şi el dubii serioase privind calitatea de opozant a regimului comunist a lui Păunescu. „Faptul că acum se vorbeşte despre el ca despre un erou dă cumva măsura culturii noastre revoluţionare. Noi suntem cultura Adibas. Nu avem Adidas original, nu-i nimic, e bun şi Adibas. Nu avem Puma e bună şi Puna. Nu aveam Woodstock? Merge şi Cenaclul Flacăra. Nu am avut dizidenţi autentici, ci doar nişte emiţători de şopârliţe, buni şi ăia. Ei erau eroii noştri. Atâta puteam noi. Păunescu făcea la cenaclu nişte glumiţe oarecum subversive pe care oamenii simpli nu puteau să le scoată pe gură şi asta îi făcea şi pe ei să se simtă eroi. „Le-a spus-o Păunescu!„, adică, în subtext, „ce curajoşi am fost şi noi care l-am ascultat.„ Ce se petrecea dincolo de stadioane, că el era sluga regimului, nu mai interesa pe nimeni”.

Adrian Cioroianu: „Oamenii nu-l plâng neapărat pe Păunescu, ci îşi plâng tinereţea pierdută”

Cum se explică această trecere a publicului de la antipatie violentă, în primii ani după '90, la adularea post-mortem a poetului?

Pentru istoricul Adrian Cioroianu, simpatia actuală pentru Păunescu se datorează unui gen mai subtil de vinovăţie al publicului faţă de poet: „După '90, furia populară l-a scos pe Păunescu ţap ispăşitor pentru mizeriile din comunism. El a plătit atât pentru el, cât şi pentru ceilalţi. Aş zice că acum, prin această dramatizare emoţională a înmormântării poetului, publicul face o „mea culpa„ simbolică faţă de un om pe care l-a acuzat excesiv – fiindcă, e dovedit, Păunescu nu a fost unul dintre primii lingăi ai regimului, chiar dacă a semnat texte dedicate regimului şi cuplului prezidenţial. Comparat cu alţii, prestaţia lui în instituirea cultului personalităţii a fost modestă. Totuşi, el a fost cel mai vizibil, nicidecum cel mai productiv aşa-zis „poet de curte„. Diabolizarea lui a fost evident excesivă, iar publicul se simte retroactiv vinovat.” Pe

lângă acest sentiment de vinovăţie, mai există un factor pentru simpatia enormă pe care a suscitat-o zilele acestea moartea poetului: „Oamenii nu-l plâng neapărat pe Păunescu, ci îşi plâng tinereţea pierdută, care a însemnat şi un abonament la revista Flacăra sau mersul la nişte concerte ale Cenaclului”.

Dorin Dobrincu: „Ana Pauker şi Teohari Georgescu au portrete în ministere”

Istoricul Dorin Dobrincu este de o cu totul altă părere decât Adrian Cioroianu. Pentru acesta, adularea post-mortem a poetului este unul din efectele „derivei sociale în care trăim, care se manifestă prin lipsa unei memorii suficient de coagulate la nivel oficial şi lipsa unor valori, în cazul populaţiei. Mai tot timpul vedem genul acesta de „zeificare” profană la decese. Când a murit Paul Niculescu-Mizil, ministrul lui Ceuşescu, trupul său a fost expus la ministerul unde a lucrat. De asemenea, sunt pline ministerele de tablouri ale foştilor demnitari comunişti, fără nici o referire suplimentară la trecutul lor.

Când spun asta, am în vedere numele unor personaje sinistre ca Ana Pauker sau Teohari Georgescu„. Raportul Tismăneanu, continuă istoricul, spune clar că Păunescu a fost un propagandist de frunte al regimului, în anii '70-'80, făcând, fără rezerve, apologia sistemului comunist. Or, Adrian Păunescu „nu şi-a cerut vreodată scuze pentru trecutul său, ci a fost de-o violenţă rar întâlnită împotriva celor care îl criticau pe Ceauşescu„. Dincolo de vorbele de duh ca „despre morţi numai de bine„ din sfera religiozităţii neolitice, nu putem asista pasivi la acest delir mediatic; mai facem un pas şi-l sanctificăm ca pe Ştefan cel Mare”, spune istoricul, pentru a conchide „perpetuarea amneziei faţă de comunism este una din sursele crizei morale în care ne zbatem”.

Păunescu, destinaţie a nostalgiei după trecutul comunist

Şi pentru criticul literar Alexandru Matei, un rol important în „sanctificarea” poetului îl are media – „televiziunea trebuie să producă patos ca să aibă audienţă, are deci nevoie de

combustibilul unor evenimente ca acesta”. Dar mai e ceva, spune criticul – „Păunescu e una dintre destinaţiile nostalgiei după trecutul comunist. Cu cât prezentul e mai dezamăgitor, lumea se îndreaptă într-acolo” Dacă poetul ar fi murit în anii '90, speculează criticul, în mod cert, atât publicul, cât şi media ar fi reacţionat mai echilibrat – „pentru că erau mai proaspete compromisurile făcute înainte, pe de o parte, şi, pe de alta, pentru că nu începuse să apară atât de des la tv”; încă nu-l convinsese pe Hagi „să revină la naţională”, glumeşte criticul.

„Versificatorul” stadioanelor: Vox Populi

Oamenii au păreri foarte diferite despre Adrian Păunescu, de la adulare şi admiraţie necondiţionată până la critici dure faţă de latura propagandistică a poetului. Astfel, Vasile Stanca, de profesie taximetrist, crede că Adrian Păunescu „e al doilea după Eminescu. Păi, ce alt poet să fie, dacă nu el? A fost om deştept şi a ajutat oamenii, cum a putut şi el, le-a dat mâncare, butelii, cum a putut şi el. Şi a vrut Basarabia înapoi”. Medicul Andreea Tudor spune că înainte de Revoluţie a stat la coadă pentru poeziile lui, „deşi nu-mi plăcea ca om. Poeziile lui mi-au plăcut, pentru că vorbeau despre dificultăţile vieţii de atunci – dar după '89 nu l-am mai urmărit ca poet. Au apărut televizorul, stresul, şi nu am mai citit poezie.” Teodora Ilieş, elevă în clasa a 12-a, spune că nu a citit nimic scris de Păunescu şi că n-o interesează personajul. Ştie însă că a fost poet şi că „a făcut porcării” în timpul comunismului: „Am auzit la tv că îl lăuda pe Ceauşescu”.

Radu V., pensionar, spune că „Păunescu l-a învăţat pe Ceauşescu cu cultul personalităţii, fiind primul care i-a închinat poezii. Ceilalţi s-au luat după el”. Ion Albaion, de 55 de ani: „Faptul că Adrian Păunescu îi ţinea pe activiştii de partid, pe securişti, şi nomenclaturişti împreună cu „plebea proletară„ şi copiii lor până la 3 noaptea pe stadioane (în loc să stea la şedinţe) să cânte şi să recite în cor poezii i-a adus o simpatie reală din partea majorităţii sau mai bine spus din partea mediocrităţii în general infantilizată. Dar Cenaclul Flacăra era în realitate o prelungire a Cântării României, iar în ultimii ani ai cenaclului-stadion biletele se dădeau numai prin

organizaţii UTC şi de partid. Cenaclul Flacăra şi Păunescu aveau şi câte o dublură: un cenaclu studenţesc naţional, ceva de genul „cenaclul studenţilor comunişti„, coordonat ca o umbră, tot de la o masă de pe o scenă, cu aceeaşi atitudine şmecheresc-dictatorială de unu'… Tatulici. Mihai parcă îi zice. Ăsta era în 1990 deja „liber„ la Televiziunea română liberă unde a făcut două lucruri: a promovat jocul Caritas şi l-a readus pe sticlă pe Adrian Păunescu."

Isterie fabricată de televiziuni

Pornind de la legendele urbane ale epocii de aur „cu Păunescu care îi spunea lucruri de la obraz lui Ceauşescu sau cu Florin Piersic care l-a caftit pe Nicuşor", Cristi Puiu trasează specificul dizidenţei românşti. „Mamă, ce mari eroi erau ăştia doi, Păunescu şi Piersic, la mine-n cartier! La noi dizidenţa se făcea printr-un gest, printr-o şoaptă, printr-un banc benign, ca unul pe care l-am auzit, ţin minte şi acum, la Polivalentă, în deschiderea unui concert Iris. Îl spunea Cristina Stamate: „ce-i mai mică şi mai mică decât… de furnică? Flacăra de la aragaz.„ Nu vă puteţi închipui ce bucurie era pe public! Adică, vezi Doamne, ce tari am fost! Cum am dat noi cu tifla regimului! Aşa că, dacă astăzi este eroizat Păunescu, acest lucru nici nu mai trebuie să ne mire. Suntem consecvenţi cu noi înşine. Avem eroii pe care îi merităm. Bine că scotocim Evangheliile pe toate părţile, doar-doar om găsi neconcordanţe. Tragem cu sportivitate de Iisus, ca de un elastic, şi-l „contestăm„, dar nu avem voie să zicem nimic de Eminescu şi de mâine încolo, probabil, nici de Păunescu. Nu, ei sunt tabu. Trebuie să treacă ceva vreme, să se mai aşeze timpul peste toate. Poate că isteria asta e doar una fabricată de televiziuni. Nu ştiu, sper. Dar dacă nu, atunci e grav."

(Sursa: „ Romania libera „)

Adrian Păunescu, înmormântat la Cimitirul Bellu cu onoruri militare

Adrian Păunescu a fost înmormântat la Cimitirul Bellu, unde a fost aşteptat de mii de oameni. Printre aceştia s-au numărat şi foarte multe personalităţi, artişti, politicieni, jurnalişti,

patroni de cluburi sportive: Victor Socaciu, însoţit de soţie, Mircea Vintilă, Gheorghe Gheorghiu, Vasile Şeicaru, Victor Ponta, Adrian Năstase, Corneliu Vadim Tudor, Varujan Vosganian, Lavinia Şandru, Ecaterina Andronescu, Marius Tucă, Victor Ciutacu, Nicolae Badea.

Zeci de oameni s-au înghesuit să facă poze cu telefonul mobil atât pe scena amenajată în mijlocul cimitirului, unde sicriul poetului a fost aşezat, deschis, cât şi la mormânt. Slujba de înmormântare a fost oficiată de zece preoţi, iar politicienii s-au întrecut în discursuri.

Adrian Păunescu a murit vineri dimineaţă. Sicriul său a fost depus la sediul Uniunii Scriitorilor din Bucureşti, iar aseară a fost mutat la Ateneul Român.

În jurul orei 14.15, sicriul a fost scos din Biserica Boteanu, de pe strada Boteanu, în apropiere de Piaţa Revoluţiei. Decorat în 2003 cu Steaua României în grad de cavaler de fostul preşedinte Ion Iliescu, Adrian Păunescu a fost înmormântat în Cimitirul Bellu, pe Aleea Scriitorilor, cu onoruri militare.

16.30. S-au tras trei salve de armă. „Ia uite, aplaudă la deces. Numai la noi se face aşa ceva", comentează cineva. Trupul poetului e coborât în groapă.

16.25. Se fac onorurile militare. Fanfara cântă imnul naţional. Cineva urlă: „Nu se poate!". Lumea aplaudă şi strigă numele poetului. „A plecat un geniu", spune cineva.

16.15. Ca să vadă mai bine, oamenii s-au urcat pe mormintele lui Nichita Stănescu şi Eugen Barbu. Se fac poze cu telefonul mobil.

16.20. Cântă fanfara. Tot mai mulţi oameni se adună în jurul gropii. „Păunescu", „Păunescu", strigă repetat cineva. Lumea aplaudă.

15.15. Corneliu Vadim Tudor: „Pe Aleea Scriitorilor sunt poeţi, dar noi nu i-am preţuit. Atât de mult a iubit Dumnezeu poporul român, că ni l-a dat pe acest vulcan de om"

15.10. Varujan Vosganian: „Doresc să aduc un omagiu din partea breslei. În secolul XX nu e alt poet care să fi intrat în conştiinţa publică ca Adrian Păunescu. Temele sale nu sunt

doar poezii, ci rugi”
15.00 Gheorghe Duca, preşedintele Academiei de Ştiinţă a Moldovei: „Grigore Vieru şi Adrian Păunescu parcă au fost fraţi gemeni. Ambii au făcut istorie. Pentru binele naţional, ambii au fost bătuţi din toate părţile (…) Spunea Florin Piersic că Adrian Păunescu a murit de inimă rea. Aşa este! Pentru noi, în Moldova, Păunescu a fost un profesor”.
14.50. Pe scena amenajată în mijlocul Cimitirului Bellu se ţin discursuri.
14.40. Sicriul a fost aşezat pe scenă, deschis. Lângă el, Andrei şi Ana Maria Păunescu. Oamenii se înghesuie şi fac poze ca la spectacol. Un sobor de zece preoţi a început slujba. Elicopterul Realitatea TV acoperă totul. Mai multe femei, aflate în primele rânduri, lângă scenă, lăcrimează.
14.35. Sicriul e dus spre scena amenajată în mijlocul Cimitirului Bellu în acordurile unui marş funerar.
14.30. Lumea se înghesuie să aplaude. Dricul e acoperit de flori şi urmat îndeaproape de Adrian Năstase.
14.20. La Cimitirul Bellu şi-a făcut apariţia, în aplauzele asistenţei, şi Corneliu Vadim Tudor, însoţit de alţi lideri ai Partidului România Mare. Au fost urmaţi de Vasile Şeicaru, cu ochii roşii de plâns.
14.15. „Sunt oameni care au venit de la 3.00 dimineaţa aici, la Cimitirul Bellu”, spune un paznic.
14.10. La Cimitirul Bellu a ajuns şi liderul PSD Victor Ponta.
13.40. Mircea Vintilă a depus şi el o coroană de flori.
13.35. Sicriul va fi amplasat pe o scenă, în faţa capelei. Scena geme de flori şi coroane. Un regiment de gardă aşteaptă, aliniat, să dea onorul. Două bătrâne oftează, iar una dintre ele adaugă: „Măcar e o zi frumoasă…”
13.30. Câţiva curioşi s-au căţărat pe monumentele funerare din apropierea mormântului poetului Adrian Păunescu. „Domnule, „Repetabila povară„ e o poezie genială. Asta e soarta României”, spune un bărbat care poartă un fular tricolor în jurul gâtului.
13.20. Oamenii discută despre implicarea Elenei Ceauşescu în faptele reprobabile ale comuniştilor şi se întreabă dacă, la

cimitir, va cânta vreunul dintre cei care au făcut parte din Cenaclul Flacăra.

13.15. Sute de oameni aşteaptă ca sicriul cu trupul neînsufleţit al poetului Adrian Păunescu să ajungă la Cimitirul Bellu, unde poetul va fi înmormântat cu onoruri militare. Câţiva curioşi sunt nemulţumiţi că jandarmii nu-i lasă să se apropie de mormântul poetului, aflat lângă cel al lui I. L. Caragiale, Mihai Eminescu, George Coşbuc şi Eugen Barbu.

12.45. Cortegiul funerar a ajuns la Biserica Boteanu, unde a fost întâmpinat de alţi câţiva zeci de oameni.

12.36. Cortegiul funerar a plecat spre Biserica Boteanu, în timp ce oamenii veniţi să-şi ia rămas bun de la poetul Adrian Păunescu intonau imnul naţional.

12.30. Sicriul cu trupul neînsufleţit al lui Adrian Păunescu e scos din clădirea Ateneului Român pentru a fi transportat la Biserica Boteanu. Apropiaţii poetului le împart flori oamenilor veniţi să-i aducă un ultim omagiu. Aceştia din urmă au început să aplaude, iar un grup de suporteri ai Universităţii Craiova cântă imnul echipei favorite, ale cărui versuri au fost scrise de Adrian Păunescu.

12.20. Familia şi apropiaţii lui Adrian Păunescu se pregătesc să scoată trupul neînsufleţit al poetului din clădirea Ateneului Român pentru a porni spre Biserica Boteanu. Oamenii au început să se împingă pe treptele clădirii pentru a ajunge să-i aducă un ultim omagiu poetului.

12.15. Un sobor de 13 preoţi a sosit la Ateneul Român. Surse din anturajul familiei Păunescu au declarat că familia poetului ar intenţiona să amâne înmormântarea până când toţi cei veniţi la Ateneul Român îşi vor lua rămas bun de la Adrian Păunescu.

11.45. Deşi maşina mortuară a ajuns în faţa Ateneului Român, zeci de oameni continuă să vină pentru a-şi lua rămas bun de la Adrian Păunescu. Printre aceştia, şi fostul ministru al educaţiei Ecaterina Andronescu.

11.30. Printre cei veniţi să-i aducă un ultim omagiu poetului se numără şi Nicoale Văcărăiou, George Copos, Valeriu Tabără, Nicolae Badea, Marius Tucă, fostul consilier

prezidenţial Octavian Ştireanu, fostul ministru al apărării Alexandru Athanasiu, dar şi comisarul Christian Ciocan, purtătorul de cuvânt al Poliţiei Capitalei.

11.00. Încă dinspre Bd. Gheorghe Magheru, oamenii se îndreaptă către Ateneul Român, îmbrăcaţi sobru şi cu flori în mâini, la fel cum altădată mergeau spre stadioane la Cenaclul Flacăra. Curtea Ateneului e plină încă de dimineaţă şi s-a format o coadă la care câteva sute de oameni aşteaptă să-i aducă un ultimul omagiu poetului Adrian Păunescu.

10.35 Iliescu a ţinut un scurt discurs în memoria lui Adrian Păunescu şi s-a recules lângă sicriul poetului. „Este greu să vorbeşti la despărţire despre un om apropiat. S-au spus multe despre Adrian Păunescu. Şi mai bune, şi mai puţin bune. Cred că ceea ce este cel mai semnificativ este expresia ultimelor zile, când zeci de mii de oameni şi-au alăturat glasul şi durerea pentru a-l omagia pe poetul nostru naţional”.

„A fost un intelectual de stânga, legat de soarta celor mulţi, celor obidiţi şi întreaga sa operă şi energia a pus-o în slujba acestui crez de viaţă care-i însufleţeşte pe toţi”.

„Era o chestiune de trăire pe care ştia să o comunice tuturor. Avea o forţă de creaţia extraordinară – într-o noapte putea umple zeci de pagini”.

„S-a spus că ar fi fost un om de curte. El nu a cântat omagii lui Ceauşescu. Nimeni nu-i perfect pe această lume, nici Adrian Păunescu n-a fost perfect. (…) Numai oamenii superficiali şi lipsiţi de bună-credinţă pot să răstălmăcească de o manieră atât de primitivă ceea ce a fost Adrian Păunescu şi personalitatea sa. „Analfabeţii„ a scris-o în 1979 şi a adresat cuvinte severe la adresa conducerii de atunci. Numai oamenii care nu au avut bună-credinţă pot să ignore această latură din creaţia lui”.

„A avut o notă critică faţă de toate aspectele negative din ţară. A ştiut să-şi pună creaţia proprie în slujba celor mulţi. A fost un om de o trăire interioară şi de mare sensibilitate, fapt care a dus la consumul său interior. Să-i păstrăm memoria veşnică”.

Ion Iliescu a mai precizat că ultima oară când s-a întâlnit cu

Adrian Păunescu a fost în ajunul zilei de naştere a poetului.
9.50 Ion Iliescu a ajuns la Ateneul Român.
„Este poetul care a exprimat cel mai bine simţămintele oamenilor. Şi dincolo de toate încercările mediatizate, oamenii au această simţire faţă de el. În opinia mea, a fost un intelectual veritabil de stânga. Adrian Păunescu a fost un om de suflet, care a avut o combustie internă extraordinară şi care şi-a consacrat viaţa unei cauze, cauza celor mulţi, a naţiunii române şi a României. Un mare creator şi un mare poet, este poate cel mai prolific poet al ţării. Avea o capacitate de creaţie extraordinară", a mai spus Iliescu în momentul în care a ajuns la Ateneu.
9.00 Zeci de persoane vin la Ateneul Român pentru a aduce flori şi pentru a aprinde lumânări în memoria poetului
4.00 Mai mulţi doljenii din localitatea Bârca, unde a copilărit poetul, au plecat cu un autocar spre Bucureşti, pentru a lua parte la înmormântarea lui Adrian Păunescu. Ei au realizat mai multe coroane de flori, pe care le vor pune la mormântul lui Adrian Păunescu.
Adrian Păunescu a murit vineri, la ora 7.15, la Spitalul de Urgenţă Floreasca. Poetul în vârstă de 67 de ani suferea de insuficienţă cardiacă, respiratorie, hepatică şi renală. Despre dispariţia poetului a scris şi presa internaţională.
Zeci de personalităţi i-au adus un ultim omadiu, iar poetul Mircea Dinescu a povestit, pentru EVZ, câteva amintiri pe care le are cu Adrian Păunescu. Cel mai prolific poet, cu peste 50 de volume publicate, Păunescu e un caz aparte în literatura română. Gazetar şi personalitate controversată, poetul ar merita reevaluat, spun criticii. Cum se va vorbi despre Adrian Păunescu peste 20 de ani.
Adrian Păunescu s-a născut în Basarabia şi a rămas mereu aproape de fraţii de peste Prut. Foarte bun prieten cu regretaţii artişti Grigore Vieru, Ion şi Doina Aldea Teodorovici, Adrian Păunescu a făcut eforturi pentru dezvoltarea limbii şi culturii române în Republica Moldova. Astăzi, Adrian Păunescu este poetul plâns pe cele două maluri ale Prutului.

(Sursa „ Evenimentul zilei „)
Poezii
Totuşi, iubirea (1980-1982)
Rugă pentru părinţi
Steaguri albe
Iubiţi-vă pe tunuri
Poetul
Pastel de toamnă
Dumnezeul salvării
Leagăn pentru toată copilăria
Făcătorii de case
Dor de Cluj
Castel medieval
Făt-Frumos
Totuşi, iubirea
1. Rugă pentru părinţi
Enigmatici şi cuminţi, Terminându-şi rostul lor, Lângă noi se sting şi mor, Dragii noştri, dragi părinţi.
Chiamă-i Doamne înapoi
Că şi-aşa au dus-o prost, Şi fă-i tineri cum au fost, Fă-i mai tineri decât noi.
Pentru cei ce ne-au făcut
Dă un ordin, dă ceva
Să-i mai poţi întârzia
Să o ia de la început.
Au plătit cu viaţa lor
Ale fiilor erori, Doamne fă-i nemuritori
Pe părinţii care mor.
Ia priviţi-i cum se duc, Ia priviţi-i cum se sting, Lumânări în cuib de cuc, Parcă tac, şi parcă ning.
Plini de boli şi suferind
Ne întoarcem în pământ, Cât mai suntem, cât mai sunt, Mângâiaţi-i pe părinţi.
E pământul tot mai greu, Despărţirea-i tot mai grea, Sărut-mâna, tatăl meu, Sărut-mâna, mama mea.
Dar de ce priviţi asa, Fata mea şi fiul meu, Eu sunt cel ce va

urma

Dragii mei mă duc şi eu.

Sărut-mâna, tatăl meu, Sărut-mâna, mama mea.

Rămas bun, băiatul meu, Rămas bun, fetiţa mea, Tatăl meu, băiatul meu, Mama mea, fetiţa mea.

2. Steaguri albe

Mă rog cu puterea cuvântului

Pentru copiii pământului, Mă rog cu dulceaţa colinzilor

De sănătatea părinţilor.

Florile, florile dalbe, Iar pe lume steaguri albe.

Mă rog cu lumina minunilor

În amintirea străbunilor, Mă rog cu nădejdile omului

De echilibrul atomului.

Florile, florile dalbe, Iar pe lume steaguri albe.

Mă rog cu putinţa mătuşilor

Contra venirii cenuşilor, Mă rog cu blândeţea din flaute

Un happy end să ne caute.

Florile, florile dalbe, Iar pe lume steaguri albe.

Mă rog cu pecete de fulgere

Să ne ferim de distrugere, Mă rog cu puterea cuvântului

De sănătatea pământului.

Florile, florile dalbe, Iar pe lume steaguri albe.

3. Iubiţi-vă pe tunuri

Mă voi feri ca de foc de pericolul

Că dragostea să devină

Obiect al meditaţiei, Al speculaţiei, Al filosofiei.

Ferească Dumnezeu

De acea dragoste retorică, În stare să ucidă

Numai eroii

Pe scenele de scândura uscată.

Alt fel de dragoste am trăit eu

În zilele şi-n nopţile vieţii mele.

Am fost devorat, De patimi reale, Şi nici un regizor

Nu mi-a putut iscăli pieptul

Cu biata lui cerneală roşie, De care s-au învrednicit toţi actorii.

Eu însumi am ceva teatral

În fiinţa mea.
Dar eu nu sunt actorul, Eu nu sunt regizorul, Eu sunt autorul
Tragediei pe care o joacă atâţia.
Adolescenţi şi adolescente
Se vor regăsi teatral
În poemele mele de dragoste
Pe care le restitui lumii
Ca pe-o boală de care voiesc să mă lepăd
Şi nu pot.
Căci nici o boală nu devine
Mai mică în tine
Dacă se molipsesc şi alţii de ea;
O, dragostea mea devăstătoare, Câţi tineri îşi vor face iluzia
Că-i poţi salva când te vor citi
În cuvintele mele.
Nu există propriu-zis experienţă umană, Nimic nu e valabil decât o singură dată, Ca o seringă în vremea modernă.
Totul se aruncă după folosinţă, Înclusiv dragostea unui poet
Citită în cărţile lui.
Nici Biblia nu foloseşte, Nici Biblia n-are un conţinut exemplar, Experienţa din Cântarea Cântărilor
Se pierde ca un proces verbal de şedinţă, Nu e nimic de făcut, Nu e nimic de ales
Din toate acele cuvinte, Decât plăcerea estetică.
Eu simt autorul tragediei, Eu declam împreună cu actorii, Eu fac fibrilaţie la inimă odată cu regizorii, Eu aplaud şi huidui împreună cu spectatorii, Eu mă spânzur împreună cu administratorul teatrului
În acest final de veac
În care dragostea
A ajuns atât de prost vandabilă.
Se joacă, dragii mei, Tragedia dragostei
În faţa scaunelor goale.
Murim şi nimeni nu se uită la noi, Actorii turbează pe scândura goală
Şi poate ca de-atâta singurătate
În sălile în care joacă

Ei încep să ia în serios
Rolurile din tragedia dragostei.
N-a fost chip să scap de aceste cuvinte, A trebuit să vi le spun
Gelos pe Shakespeare, Care a avut răbdarea
Să-şi omoare toţi eroii, Ştiind
Că vă fi absolvit de marea lui vină
Pentru că, între timp, oricum, Toţi aveau să moară, De moarte firească.
Dar eu sunt poet liric, Eu încă n-am deprins învăţul
De-a pune la persoana a treia
Ceea ce devoră persoana întâi.
Şi de-atâtea ori am simţit nevoia
Să mă salvez cu un plural al majestăţii
Şi n-am putut şi unii dintre voi
Au numit, prosteşte, Această care mi s-a întâmplat, Egoism.
Şi nici nu am blestemată
Răceala de cuget
A şefului de cadre
Care iubeşte-n taină, În vreme ce acţionează
Cu dosare şi referinţe de tot felul
Împotriva tuturor iubirilor şi a tuturor celor
Care iubesc.
Dragostea mea are un aspect
Aproape clasic, În romantismul ei
Desuet şi expresionist.
Iubesc
În numele tuturor umilinţelor, Şi al tuturor aşa-ziselor fărădelegi pedepsite
De legi fără de lege.
Vai mie, autor de tragedii, O s-ajung exemplar, o să se predea
Lecţii de literatură universală
Pe textele mele, Biată autopsie, Vinovată şi impudică autopsie, Câţi din voi, care vă veţi supăra pe copii voştri
C-au luat note mici
La lecţia „Poezia lui Adrian Păunescu”, N-aţi fi azi în stare

Să mă ucideţi
Pentru poezia de dragoste
La care nu copii voştri, ci voi aţi putea rămâne repetenţi.
Vă voi trece clasa, Pe voi şi pe femeile voastre, În faţa cărora îngenunchez
Pentru sfânta răbdare pe care o au cu noi
Şi pentru misteru1 care ne leagă.
Vă voi trece clasa, vă voi trece veacul, Veţi supravieţui în poezia mea, Şi poate mai mult în pozia mea de dragoste, Care nu e reglementată
Prin hotărâre a Consiliului de Miniştri.
O, bieţii mei prieteni!
Scriu poezie de dragoste
Şi ştiu că n-am nici o şansă
În timpul vieţii mele.
Sunt făcut să par altceva, Suport interdicţia de a vă fi unul din semeni, Teatral uneori, Pentru că-n clădirea teatrului nostru
A ascuns armata
Toată muniţia, toate drapelele.
Teatral uneori
Pentru că în oraşul nostru
Nu mai e loc nicăieri altundeva de poeţi
Întrucât primăria e plina de funcţionari.
Teatral, teatral, într-adevăr, Şi rugându-vă, Implorându-vă, Ordonidu-vă:
Pace şi dragoste
Şi dacă sunt pe lume şi dragostea, şi pacea
Va fi şi Truda de-a le păstra.
Bucuraţi-vă că mai aveţi
Poeţi din acest os, Păsări de această marcă, Împulsuri în această direcţie.
Bucuraţi-vă, bucuraţi-vă, plângând, Că în vreme ce voi mă credeaţi surghiunit
În sintaxa unei singure orientări, Să lucrez ca orbetele
Pentru înfăţişarea voastră festivă, Eu iubeam şi scriam
Poezie de dragoste.

Iar pe voi, fraţii mei tineri, Pe voi, care mă veţi citi crezând
Că veţi avea ceva de învăţat din poezia mea de dragoste
Vă rog, nu pariaţi prea mult
Pe această iluzie.
Nimic nu se învaţă de la nimeni
Până când nu înveţi acel lucru
Din propria ta experienţă.
Voi mă veţi iubi
Abia după ce
Veţi ajunge-n situaţia mea.
Poezia mea nu e de dragoste, ea e dragoste, Poezia mea de dragoste nu e iniţiere, În versurile mele nu veţi găsi
Descrise somptuos
Poziţiile dragostei
Ca-n manualele de pornografie indiana
Sau chiar daneză.
O, nu. Toată poezia mea de dragoste
E o imensa vatră de cenuşă
La temelia unui rug
Ce arde încă.
Luaţi această carte-n mâini, Această machetă a unui teatru tragic, Iubirea e tragică.
Pentru că iubirea e moarte, Iubirea e tragică
Pentru că actorii o rostestesc cu suflarea tăiată, Măreaţă cum e
În scriitura pe care au învăţat-o, Dar abia aşteaptă să coboare
După ce şi-au îmbrăcat hainele de stradă
În fierbintea, urâtă, dar pasionata lor
Iubire de oameni.
În sală pe fiecare-l aşteapt-o femeie, Undeva, la balcon, o fată pură plânge, Când iubitul ei, actor la Teatrul municipal, Se sărută pe scenă cu o actriţă.
Vai, eterna contradicţie
Dintre artă şi viaţă!
Nu vă luaţi după spusele mele, ci după cele scrise
Citiţi cartea mea
Când viaţa v-a obosit de-ajuns într-o zi, Eu nu am pretenţia

să vă învăţ nimic, N-am decât orgoliul de-a mă alătura
Cu toată cenuşa distrugerii mele
Cenuşilor voastre, Căci fiecare dintre voi
E un cuplu
De la care ar putea începe
Iarăşi BR> Lumea.
Şi când veţi vedea
În faţa ochilor voştri arzând de iubire
Tunurile veacului pregătindu-se s-ă-distrugă
Câmpiile şi fabricile, Oamenii şi munţii, Păsările şi peştii, Bibliotecile şi spitalele, Mormintele şi bisericile, Nu pregetaţi, aruncaţi-vă hainele de pe voi, Îmbrăţişaţi-vă, sărutaţi-vă, Şi pentru că pământul e rece, Iar tunurile care vor să-l distrugă sunt calde, O, voi, tineri ai planetei mele
Convulsionată de-atâtea arme, Sub ochii holbaţi ai armatelor, Sfărimând ochelarii greţoşi ai generalilor, Fără nici o ruşine, În numele singurei religii care ne uneşte, Credinţa în continuitatea speciei umane, Iubiţi-vă, Iubiţi-vă pe tunuri!
Concediaţi tunarii
Şi dezamorsaţi obuzele
Şi daţi-ne acest prim şi netrecător
Semn al păcii universale.
Iubiţi-vă, Iubiţi-vă pe tunuri!
Iubiţi-vă până le veţi hodorogi, Până le veţi scoate din funcţiune, Iubiţi-vă aruncând din mâini
Tot ce vi se-ntâmplă s-aveţi în mâini, Actele voastre, banii voştri, oglinzile, Chiar şi această carte care nu are decât meritul
Că aparţine unui om
Care în viaţa lui, deşi n-a avut norocul
Să facă dragoste pe nici un tun, Când n-a dormit şi n-a scris, A iubit
Cu disperarea condiţiei umane, Cu lăcomia venitului de pe front, Cu grija medicului
Şi cu dăruirea muribundului.
Facă-se profeţia mea, Fie o dată pentru totdeauna a tinerilor
Iubirea pe tunuri!

4. Poetul
Aş sta, aşa cu faţa-n sus, Lovit pieziş de vreme
Şi-ncet ca un izvor supus
Ţi-aş murmura poeme.
Şi patul de sub şira mea, Podeaua care-l ţine, Cu timpul s-ar dărăpăna
Şi-n casă-ar fi ruine
Şi peste molcomul prăpăd
Peste privirea-mi oarbă
Cu gura începând să vad
Eu, năpădit de iarbă, Din somnul ca un trist magnet
Ce ştie doar să cheme, Ţi-aş mai încredinţa încet
Mistere şi poeme.
Albitul firii mele os, Schiloada chiparoasa, Lovit de pietre dureros
Şi mărunţit de-o coasă.
Ar face gura şi-ar şopti
Despre ce e şi nu mi-i
În veacul de schizofrenii
Pân-la sfârşitul lumii
Şi dacă varul cel nestins, Ce-i una cu folosul, Cu cinic urlet dinadins
Mi-ar înghiţi şi osul, Eu, tainic, blând şi tutelar, Călcând tăceri postume, Din toţi pereţii daţi cu var
M-aş reîntoarce-n lume, Către o casă, unde-acum
Şi moartea mai aşteaptă, Până să-nceapă tristul drum
De dincolo de şoaptă.
Să-ţi spun că încă nu-i târziu.
Ruina e departe, Iar eu cu inima te ştiu
Pe viaţă şi pe moarte.
Aş sta aici, pe-acest prundiş
Pe care-mi este bine, Ca vremii, pus hotar pieziş, Să-mbătrânesc de tine.
Să-mi sugă oasele-n pământ
De parcă oase-aş plânge, Să fiu doar calcar şi cuvânt
Şi-un ultim strop de sânge.
5. Pastel de toamnă

Pe muntele negru de frunza de vară
Te chem cu accent brumariu să te sperii
Când spicul de toamnă dă-n spicele verii
Şi cade lumina şi trage să moară.
Şi sunt întrebări prin natura puzderii
Şi sfârâie ploaia dintâi ca o ceară
Şi vara ne-nchide în toamna afară
Femeie, bărbat sub pecetea tăcerii.
Aicea la munte mai poate să spere
Şi cel care moare că moartea-i departe
Şi noi să fugim şi să scriem o carte
În ea cuprinzând ale toamnei mistere.
Că suntem în lume pe-acolo prin partea
Pe unde întârzie poşta şi moartea.

6. Dumnezeul salvării

Închide fereastra, perdeaua o lasă, Dă zgomotul mării afară din casă, Dă-mi voie s-aşez fruntea mea pe-al tău pântec, S-ascult al rodirii şi-al tainelor cântec, Să fiu tot o rană, să fii tot o rană, Materia-n fierberea ei grosolană, Să trecem în moarte din cauze varii, Cu marea venind către noi ca barbarii.

Eu las adevărul acesta să steie, Eşti cea mai fierbinte şi dulce femeie, La noapte, plângând lângă tot ce mă doare, Pe ochi desena-te-voi, straniu, cu sare.

Dă marea afară din casă şi vino, Nestinso, neblândo şi iar nestrăino, Pereche de umbra noptatecă pune

În contul durerii că eşti slăbiciune, Că inima-mi pica din piept şi mă cheamă, Că sufletul meu te consideră mamă, Că norii se-adună şi vremea se strică

Şi eu, stând sub grijă, te ţin ca pe-o fiică, Dar tu dintre toate mai nouă, mai vechea, Îmi eşti dulcea umbra, împasul, perechea, Tu, drama cu mii de soluţii greşite, Te plâng până ochii îmi ies din orbite.

Fii azi râzătoare, fii azi optimistă, Soluţia buna e-n noi şi există

Şi dacă, iubito, femeie visată, Ar fi să ne stingem curând, nu odată, Din dragostea noastră nebună şi bună, Cu marea în casă, şi-n pat arşi de lună, Eu ştiu că s-or naşte sub cinice astre

Alţi doi să repete-ntrebările noastre.
Ţi-ai naşte copilul, ţi-aş naşte copila, În pumni de olar ar surâde argila
Şi daca nu e Dumnezeu să audă
Ce luptă dăm astăzi cu moartea cea crudă, Din dragostea noastră, prin timpul prea greu
S-ar naşte el, vindecător Dumnezeuul, Pe tronuri sărace suindu-şi fiinţa
Ar face să cânte prin noi suferinţa.
Iubito, amână secunda fatală, Să dăm alor noştri şi dramă şi boală, Copiilor noştri să dăm să învingă
Prin ei tragedia cu chip de seringă.
Dă zgomotul mării afară din casă, Vreau linişte, linişte, marea m-apasă.
Vreau moartea să vină să lupte cu mine, Eu sunt cineva, moartea e oarecine.
Şi mută din tine în mine durerea, Că tot ţi-o voi lua folosind mângâierea
Te-nchină şi crede, în mine te mută, Cu jale cu tot şi cu clipa temută.
Şi daca se-ngăduie fapta aceasta, Cu pumnii aprinşi mergi şi sparge fereastra, Să intre barbara şi tulburea mare
Prin noi în pământul pe care nu-l doare, Să intre săratele zbateri şi unde
Sub toţi cei ce n-au simţăminte profunde, Să-mi spele armura, să-ţi treacă de coapsă, Căci marea e singura lumii pedeapsă, Să rupă, în val, şantinele de veghe, Căci marea e singura morţii pereche, Să vina fatal, consfinţând cu toţi solii
Mutarea în mine a dramei şi bolii, Să vina să stingă cu tot vicleşugul
Şi lampa din casă şi ochii şi rugul
Şi-apoi să mă ducă departe, departe, Sătulul de viaţă, bolnavul de moarte, Să-ţi scriu cărţi poştale pe piele de cegă
Din Marea Niponă, din Marea Norvegă, Din Marea de Flăcări ce plânge sub mare, Iubito, pedeapsa, iubito, mirare, Iubito de neguri, iubito de lună, Iubito de taină şi jale-mpreună, Iubito de carne, iubito de şoapte, Suav miazăzi şi brutal

miazănoapte, Dar ăstea sunt simple şi bune cuvinte, Sunt legile care fac vieţi şi morminte, Dar ăstea nimic nu înseamnă când vine

O grijă la mine şi moartea la tine.

Apleacă-ţi fiinţa prin ceaţa albastră

Să naştem salvarea din dragostea noastră

Şi roagă-te fiului tău ce e-n tine, Să vină mai repede, să-ţi fie bine.

Să vina să urle ca mama şi tatăl

Îi sunt duşi la moarte; el şovăie, iată-l, Da sângele tău, pur şi tânăr, să-l crească

În ritm fără pauză neomenească, Dă pântecul tău, rodniciei, seminţei, Fii gazdă nu bolii, ci vieţii, fiinţei, Tu meriţi pământul să-ţi stea sub picioare, Regină prea blândă şi nemuritoare, Din mare să-ţi bată mătănii catargul, Cum buzele tale îşi tânguie arcul, Cum inima mea te-a găsit şi te ştie

Şi eşti bucurie, şi eşti tragedie.

Hai, vino, în liniştea mea neguroasă, Dă zgomotul mării afară din casă

Şi-n larmele lumii şi-n templele mării

Să naşti Dumnezeul cinstit al salvării.

7. Leagăn pentru toată copilăria

Pune-ţi, copile, capul pe pernă, Te-aşteaptă vise, prunc adormit, În vise viaţa este eternă, Cu ceruri blânde şi fără sfârşit.

Ce ştii tu-n lume câte se-ntâmplă, Nici nu e bine tu să le şti, Lumea-ngenunche la a ta tâmplă, Şi, lângă tine suflet, cor de copii.

Astăzi, copile, eu îţi dau pâine, Tu pâinea asta o muşti firesc, Ce-ţi dau eu astăzi tu-mi vei da mâine, Eu, legănându-te, îmbătrânesc.

Trupul tau fraged ca un mesteacăn

Să se îndoaie galeş în somn, Ca să creşti mare, plâng şi te leagăn, Copile dulce, prea tinere domn.

La geam lumina lunii ţi-o scapăr

Luminii tale să-i dau ecou, Dormi, fericitule, că eu te apăr, Că eu în tine mă nasc din nou.

Capu-l pe perna pune-l, copile, Totul e bine, ai tai sunt vii
Şi mai au viaţă şi mai au zile, Să crezi că pururea ei vor trăi.
Mama şi tata ţie-ţi vor face
Leagăn de stele şi de ninsori, Să-ţi fie bine, să dormi în pace, Să ai lumina la ursitori.
Pune-ţi, copile, capul pe pernă, Dormi şi visează bunul tău vis, Că-n vise viaţa este eternă, Visul e lumea ce eu ţi-am promis.
Pat de răchită mirositoare, Leagăn albastru şi-ncondeiat, Pentru copilul care răsare
Şi-ai cărui ochi ritmul lumii îl bat.
Mama te leagănă, veghează tata, Somnul ţi-l apară ochi părinteşti, Dormi şi visează că lumea-i gata
Şi te aşteaptă numai să creşti.
Mie-mi trec anii, ţie-ţi vin anii, Poate că mâine îţi va fi greu, S-accepţi ca astăzi eu ţi-am spus nani, Dar nani-nani, frumosul meu.
8. Făcătorii de case
Mi-e dor de casă, dor de casa mea, Mi-e dor de-o casă care nu există, Mi-o-nchipui iar, cu-o bucurie tristă, Cu cer în cer şi-n gard cu-o fântânea.
Ea nu se află azi în nici un sat, O rezidesc din lacrimi şi neştire, Mi-e dor de casa mea din amintire, Care-a plecat şi ea, când am plecat.
Bătrânii mei se află în pereţi, Sau vitele îi calcă în copite, Mi-e dor de casa mea pe negândite, Mi-e dor de dorul fostei mele vieţi.
Băiatul meu zideşte el, acum, Nălucă-nlăcrimatei sale case, Un pumn de var în zid şi altu-n oase, Stau, el şi casa, în acelaşi fum.
Şi iată-l, pune mâna pe pământ, Şi nu se joacă, stă şi se ridică, Şi cărnii mele i se face frică, În clipa când atât de-aproape-i sunt, Încât băiatul meu şi-al nimănui, Iubindu-şi fiul şi uitându-şi tatăl, Încă mi-e dor de casa mea, când iată-l, El mă zideste-ncet în casa lui.
Şi carnea mea, fiindu-i dor mereu
De-o casă ca un fulgerat de apă, Ţărâna e şi viaţa mea e

groapa
Lângă-nălţarea lujerului meu.
9. Dor de Cluj
Sfios vin la tine ca-n templul Ardealului, Eu, fiu de ţărani din fierbintele sud, Şi Clujul e, tot, hohotire de clopote, Şi paşii lui Blaga pe străzi se aud.
Ca Iancu aş vrea pe suişul Feleacului
Să cad furtunos peste Cluj ca un cal, Dar astăzi e linişte dulce în inima
Prea mult pătimitului nostru Ardeal.
Acelaşi e Clujul, aceiaşi sunt oamenii, Mereu născători şi mereu muritori, Dar şi de-aş avea tot o singură naştere
Aici aş muri de o mie de ori.
Mereu către dealul ciudat al Feleacului
Atras mi-a fost neamul bătrân de oltean, Aici învăţară ai mei, toate rudele, Dumitru şi Ana şi Tina şi Ioan.
Când noaptea se lasă tresar amintirile
Şi trec literaţi spre un magic castel, Ce seamănă Clujul în noapte cu creierul, Un creier cu gânduri aprinse în el.
Şi ce n-a fost voie, şi clipele libere, Şi ce-i mulţumire, şi ce e reproş
Se-adună nostalgic la cumpăna nopţilor
Când Blaga îşi murmură paşii sfioşi.
El trece spre moarte, în marea lui trecere
Şi e printre noi şi din nou printre duşi, Sfios într-un Cluj ca în templul Ardealului, Ce dor mi-e de Blaga, ce dor mi-e de Cluj.
Roş-galben-albastre sunt razele Clujului, Furtuna din veac mai de preţ le făcu, Bătrâni înţelepţi poartă grija grădinilor, Cei tineri pe piept au insigne cu „U”.
Atât de senin se transcriu tragediile, Legendele iartă momentul cel crud, Ce simplu cântăm: „Blaga-i mut ca o lebădă”
Şi paşii lui Blaga prin Cluj se aud.
10. Castel medieval
Condamnă toţi şi numai unul iartă, Când toţi vorbesc se-aude cel ce tace, Dă semne de cădere şi de pace, Dezamăgita,

tulburea mea soartă.
Ce vremuri de vremelnicii sărace, Mi-am dejugat şi tidva lângă poartă, Şi-acum aştept voios în noaptea moartă
Pe cineva să vină mai încoace.
E un tiran – de tirania pâinii -
Aicea în castelul fără geamuri
Şi tigrii lui domestici sar în hamuri
Şi-n lanţuri lupi se gudură, nu câinii.
Miroase a pustiu şi a cenuşă, În beciuri e-o uzină de cătuşe.
11. Făt-Frumos
Oameni, oameni, fraţii mei, Disperaţii, fericiţii, V-aţi spălat de superstiţii, De demoni şi dumnezei.
Însă-i nu-i destul folos
Dacă peste tot ce este
V-aţi spălat şi de poveste, L-aţi pierdut pe Făt-Frumos.
Vin la voi acum plângând, Gura-mi sângeră ca rana, Unde este Consânzeana, În ce bolţi, pe ce pământ?
Mă ridic plângând de jos, Ca la un pierdut examen, Unde vă e basmul, oameni.
Ce-aţi făcut cu Făt-Frumos?
Făt-Frumos n-a existat, N-a stat nimănui în cale, Era numai visul moale
Al vreunui trist băiat.
Mai visaţi de vreţi să fiţi
Fericiţi cu capu-n pernă, Feriţi epoca modernă
De rigizi şi scofâlciţi.
Din prea mult entuziasm
Să nu spargeţi Voroneţul, Daţi-i voi mai mare preţul, Oameni, mai râvniţi la basm.
Voi, care aveţi copii, Nu-i lăsaţi sub gând satanic, Să respire sterp, mecanic, Ca şi când nu ar fi.
Doborâţi himera jos, Oameni, reveniţi în lume, Pe umana noastră culme
Regăsiţi pe Făt-Frumos.
Făt-Frumos şi toţi ai lui, Fiincă unde nu-i poveste
Lume nu-i şi om nu este
Şi, de fapt, nimica nu-i.

El venea la noi pe jos
Şi ni l-au răpit piraţii, Vameşi vigilenţi, redaţi-i
Actele lui Făt-Frumos.
Daţi-i viaţa înapoi, Ochii mari, mişcarea buzii, Făt-Frumosul din iluzii
Şi frumos numai prin voi.
12. Totuşi, iubirea
Şi totuşi există iubire
Şi totuşi există blestem
Dau lumii, dau lumii de ştire
Iubesc, am curaj şi mă tem.
Şi totuşi e stare de veghe
Şi totuşi murim repetat
Şi totuşi mai cred în pereche
Şi totuşi ceva să-ntâmplat.
Pretenţii nici n-am de la lume
Un pat, întuneric şi tu
Intrăm în amor fără nume
Fiorul ca fulger căzu.
Motoarele lumii sunt stinse
Reţele pe căi au căzut
Un mare pustiu pe cuprins e
Trezeşte-le tu c-un sărut.
Acum te declar Dumnezee
Eu însumi mă simt Dumnezeu
Continuă lumea femeie
Cu plozi scrişi în numele meu.
Afară roiesc întunerici
Aici suntem noi luminoşi
Se ceartă-ntre ele biserici
Făcându-şi acelaşi reproş.
Şi tu şi iubirea există
Şi moartea există în ea
Îmi place mai mult când eşti tristă
Tristeţea, de fapt, e a ta.
Genunchii mi-i plec pe podele
Cu capul mă sprijin de cer, Tu eşti în puterile mele, Deşi

inchiziţii te cer.
Ce spun se aude aiurea, Mă-ntorc la silaba dintâi, Prăval peste tine pădurea:
Adio, adică rămâi.
Şi totuşi există iubire
Şi totuşi există blestem
Dau lumii, dau lumii de ştire
Iubesc, am curaj şi mă tem.

SFÂRŞIT